S N 00097 LIBRARY-OF-CONGRESS SLAVIC READING ROOM WASHINGTON D

ŚVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 228. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 29, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 29-го ЛИСТОПАДА 1990 Ч. 228. РІК XCVII

С. ХМАРА НАДІСЛАВ ЗАПИТ ДО УКРАЇНСЬКОГО КҐБ

Київ. — Народний депутат України Степан Хмара 20-го листопада надіслав депутатський запит на ім'я начальника УКҐБ УССР М. Галушка. У запиті С. Хмари сказано:

,,17-го листопада 1990 року група працівників міліції у формі та в цивільному, без перешкоди охорони зайшли в приміщення будинку Верховної Ради, не пред'являючи документів (охорона від них цього не вимагала). Міліціонери поводилися брутально зі мною та з іншими депутатами. Мені заламали руки й поволокли до автомобіля, який стояв на внутрішньому майданчику Верховної Ради, не давши навіть взяти необхідні речі та одяг.л Інших депутатів штовхали. Охорона спокійно спостерігала за цим беззаконням і не втручалася. Більше того, охорона сприяла порушникам, перекривши двері в коридорах. З цього приводу прошу відповісти мені на такі питання: Хто з керівництва УКҐБ УССР, якому безпосередньо підпорядковується охорона Верховної Ради, дав розпорядження пропустити міліцію в будинок Верховної Ради? Чому і на цей раз працівники КҐБ не виконували свого обов'язку по охороні народних депутатів? Зокрема міліціонери схопили під руки депутата І. Деркача. Хочу почути вашу оцінку цього безпрецедентного випадку. Чи вважаєте ви, що після цього, що трапилося, ваше відомство може продовжувати охорону Верховної Ради?

В той же день С. Хмара надіслав звернення до учасників паризької конференції країн-учасниць Гельсінкського процесу, у якому повідомляє, що правляча КПСС намагається розправитися з ним за його політичні погляди. У зверненні С. Хмара висловив переконання, що без незалежної української держави європейська стабільність буде хиткою і закликав учасників конференції не бути байдужими до процесів, які відбуваються в Україні, оскільки байдужість може призвести до рецидиву тоталітаризму.

Хор ,,Гомін" повернувся в Україну

Джерзі Сити, Н.Дж. (О. К.). — Чоловічий хор ,,Гомін" зі Львова і два співочі ансамблі ,,Смерічка" і ,,Світлиця", закінчили своє дуже успішне турне по ЗСА концертом в Центрі Української Культури в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., у понеділок, 19-го листопада. При вщерть виповненій залі концерт відкрила коротким словом Марійка Гельбіґ, привітавши присутню на залі Уляну Дячук, головного предсідника Українського Народного Союзу, яку відтак від хору ,,Гомін" привітав староста Ярослав Левкович, вручаючи їй китицю квітів.

Після закінчення програми, яка проходила з певною ноткою смутку з причини близького від'їзду, до виконавців промовила У. Дячук від УНСоюзу, що спонзорував туру і уважав за свою честь допомогти у цьому ділі. Вона дякувала учасникам концерту за їхню любов до української пісні, яку вони уміли з цілим серцем і душею передавати слухачам по всіх містах ЗСА, де тільки відбувалися концерти. І всюди вони зустрілися з теплом і гостинністю українських громад, а особливо Відділів УНС, які допомагали організаційно та фінансово, як і обдаровували щедро членів тури чим та як могли. Тут вона вітаючи і прощаючи співаків передала їм квіти, а при тому ще один дарунок від Окружного Комітету УНСоюзу в Чикаґо, що зайнявся там концертами, у формі доходу, який залишився після покриття усіх видатків, в сумі по 20 дол. для виконавця.

Своє тепле слово У. Дячук закінчила проханням, щоб хористи передали в Україну запевнення, що українці в Америці вірять, за словами І. Франка, що Україна ,,засяде у народів колі".

Від Окружного Комітету УНС вітав учасників концерту голова округи Михайло Захарко, а від неприсутнього Патріярха УАПЦ Мстислава, о. протопресвітер Артемій Селепина.

Перед тим останнім концертом хор ,,Гомін" та естрадні ансамблі ,,Світлиця" і ,,Смерічка" виступали з концертом у Нюарку, де опісля відбулася багатолюдна і дуже успішна забава. В часі концерту виступила з прощальним словом до учасників турне їхня опікунка і організаторка цього турне М. Гельбіґ, власник подорожного бюра ,,Сковп".

У своєму слові вона дякувала не лише хористам та ансамблям, але й диригентові Олегові Цигиликові і солістам. Окремо дякувала Українському Народному Союзові та хорові ,,Думка" за довір'я та співпрацю, а усім католицьким і православним церквам та громадам за сердечне прийняття. Не забула вона подякувати своїм співробітницям з бюра ,,Сковп", а передусім Стефі Чаплинській, яка проїздила з нею цілі ЗСА із турне, а на кінець просила, щоб усі члени того незабутнього турне залишили у своїх споминах лише якнайкращі хвилини, яких було в часі цих двох тижнів напевно багато.

Раннім ранком 20-го листопада хористи цими самими автобусами, що возили їх по ЗСА, від'їхали з Нюарку до Вашінґтону, а відтак літаком Аерофлоту до Москви та поїздом до Львова, куди доїхали в п'ятницю, 23-го листопада. Із-за браку місця на літаку естрадні ансамблі ,,Смерічка" і ,,Світлиця" відлетіли в Україну в четвер, 22-го листопада.

ЗАПРОШУЄ КЛЮБ СЕНЬЙОРІВ

Ню Йорк. — Клюб сеньйорів при Товаристві ,,Самопоміч" запрошує своїх членів і старше громадянство на товариську зустріч, яка відбудеться в суботу, 15-го грудня, о 2-ій годині по полудні у власній домівці (98 Друга авеню) в Ню Йорку.

Померла А. Курилко

Стемфорд, Конн. — У понеділок, 26-го листопада, 1990 року, померла в місцевості Дарієн, Конн., св. п. Анна Курилко, вдова по кооператорові Йосифові Курилкові. А. Курилко працювала весь час головним касиром в Центросоюзі у Львові, в Америці працювала активно в різних організаціях і була членкою Українського Народного Союзу у 39-му Відділі в Сиракюзах, Н. Й.

Парастас буде правитися в середу, 28-го листопада, о год. 7:30 вечора, в похоронному заведенні Босака, 545 Бетфорд авеню у Стемфорді. Похорон — у четвер, 29-го листопада, до церкви св. Володимира в Стемфорді і на цвинтар св. Духа в Гемтонбурґу, Н. Й.

НОВООБРАНИЙ ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНСОЮЗУ ВІДБУВ ПЕРШІ ПІСЛЯКОНВЕНЦІЙНІ НАРАДИ

Джері Сиґі, Н.Дж. — Обраний 32-ою Конвенцією Українського Народного Союзу його Головний Екзекутивний Комітет, очолений головним предсідником Уляною Дячук, відбув тут в суботу, 17-го листопада, в Головній Канцелярії, свої перші післяконвенційні наради, під час яких, крім звітувань, розглянено широкий діяпазон питань, проблем і плянів на найближче майбутнє. Львину частину нарад відділено на розвиток подій в Україні, які створюють нові потреби, а з тим і нові виклики УНСоюзові і цілій українській діяспорі.

Наради відкрила і ними проводила головний предсідник У. Дячук, а крім неї в них брали участь: заступник головного предсідника д-р Нестор Олесницький, головний директор на Канаду мґр Іван Геврик, заступниця головного предсідника Ґльорія Пашен, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Олександер Благітка і від Головної Контрольної Комісії її новообраний голова Василь Пастушок.

Після прийняття порядку нарад, запропонованого головним предсідником, У. Дячук попросила до звітування, як першого згідно з традицією, головного касира О. Благітку.

Звіт О. Благітки

За дев'ять місяців 1990 року майно УНСоюзу зменшилося на суму 300,000 дол. Загальна сума майна на кінець вересня цього року була 64,012,899 дол.

Основною причиною зменшення майна УНСоюзу була виплата конвенційних коштів, в сумі понад 400,000 дол. Також зросла цього року виплата дозрілих вивінувальних грамот на суму 120,000 дол.

За дев'ять місяців отримано відсотків від позички на будівлю УНСоюзу у висоті 175,000 дол., на суму 300,000 дол. менше, як рік раніше.

Прибутки Союзівки зросли на 45,000 дол., але видатки також зросли на 14,000 дол.

Виплати видавництва осягнули суму 1,095,848 дол. за дев'ять місяців. Вони зросли цього року на 53,000 дол.

Корпорація Дому УНСоюзу мала всіх прибутків на загальну суму 1,847,606 дол. Ці прибутки були менші на 511,230 дол., як у 1989 році, з огляду на те, що приблизно одна третя будинку є порожня.

Сума всіх видатків виносила 1,750,000 дол.; у порівнянні з 1989 роком видатків було менше на суму 403,000 дол.

Ми найняли фірму Кушман і Вейкфілд, яка спеціялізується у винаймленні комерційних реальностей. З огляду на економічну рецесію і будову комерційних будинків у нашій околиці не сподіваємося можливости заповнити порожні приміщення в будинку в короткому часі.

Другим звітував головний секретар В. Сохан.

Звіт В. Сохана

Впродовж 10 місяців 1990 року придбали секретарі відділів та організатори 1,368 нових членів, в тому 515 членів департаменту молоді, 664 членів департаменту дорослих та 189 на грамоти акцидентового забезпечення. Найбільше популярними клясами забезпечення в департаменті молоді були грамоти кляс Р-20, Е-20, ,,дабл ю" із одноразовими вкладками (що їх закупили дідусі та бабусі для внучат) та термінового забезпечення до 23-го року життя. В департаменті дорослих найбільше популярними були грамоти кляс ,,дабл ю" (на ціле життя), Р-20 та Е-20.

За дев'ять місяців видано 1,265 грамот на загальну суму 7,324,000 дол., а пересічна сума забезпечення цих нових грамот виносила 5,790 дол.

Втрати в числі членів, підсумовані тільки за дев'ять місяців 1990 року, вказують на те, що 1990 рік матиме менші втрати в членах, як це було попереднього року. За дев'ять місяців передчасні грошові звороти вибрали 633 члени, з виплаченими дозрілим і вивінувальними грамотами відійшло 826 членів, закінчили вповні платність вкладок за грамоти кляс Р-20 та Р-65 984 члени та померли в том у ж часі 652 члени.

З кінцем вересня 1990 року нараховував УНСоюз 41,777 активних членілв та 69,002 усіх членів, включно із власниками виплачених грамот та грамот на безплатному продовженні забезпечення. За цих дев'ять місяців втратив УНСоюз на чисто у загальному числі членства 1,061 члена. Це число втрат є значно меншим від числа втрат в такому самому часі у 1990 році.

У звітовому часі відбулось спеціяльне засідання Головного Уряду, на якому поінформовано учасників нарад про випуск нової грамоти пенсійного забезпечення, про нові підвищені межі віку та сум забезпечення без лікарських оглядин та про додаткові знижки вкладок при забезпечуванні на суми 25,000, 50,000 і 100,000 дол. Всі ці зміни, як і нова грамота були введені з 1-им жовтня 1990 року.

Щоб поінформувати про нову грамоту пенсійного забезпечення та про згадані зміни, відбулись семінари для секретарів відділів та організаторів. Доповідачами на таких семінарах у Головній Канцелярії, на Союзівці та в Лігайтоні були всі три члени Головного Екзекутивного Комітету, затруднені в Головній Канцелярії. На семінарах в Чикаґо, Дітройті, Клівленді та Піттсбурґу доповідали головний касир О. Благітка і звітодавець, а на семінарі в Сиракюзах - головний предсідник У. Дячук.

До часу цього засідання наспіли до Головної Канцелярії три аплікації на нові грамоти пенсійного забезпечення.

Згідно з рішенням спеціяльного засідання Головного Уряду та на прохання заступника головного предсідника д-ра Н. Олесницького були виготовлені фотокопії декількох статутів інших братських установ, як також фотокопії текстів найновіших змін статуту УНСоюзу і вони були вислані разом із книжечками статутів УНСоюзу та супровідним листом д-ра Н. Олесницького всім 16 членам новоствореної спеціяльної Статутової комісії УНСоюзу.

Про свою репрезентаційну діяльність та працю серед членства Округи Чикаґо, зокрема про можливості організування нових членів з-поміж новоприбулих з України українських баптистів, звітувала заступниця головного предсідника Ґ. Пашен.

Також короткий звіт про свої репрезентативні функції подав головний директор на Канаду мґр. І. Геврик, зупиняючись дещо довше над його участю в річній конференції Конґресу Українців Канади, яка відбулася недавно в Едмонтоні, Альта. Мґр Геврик, після звітування, передав Екзекутиві п'ять аплікацій нових членів.

Заступник головного предсідника д-р Н. Олесницький, крім репрезентаційних функцій, що включали участь у ювілейних святкуваннях УБСоюзу в Скрентоні, Па., багато часу присвятив праці спеціяльної Статутової комісії, яку він очолює. Крім інших членів комісії, з ним тісно в цій справі співпрацює Бюро УНСоюзу у Вашінґтоні під проводом головного радного Евгена Іванціва. Комісія приготовляє тентативний проєкт нового статуту УНС, який відтак буде опублікований у виданнях УНСоюзу для обговорення і завваг всього членства. Відтак комісія випрацює кінцевий проєкт для затвердження наступною конвенцією. Д-р Олесницький зауважив помітний зріст зацікавлення УНСоюзом серед молодих професіоналістів, яких слід вербувати до конкретної праці в рамках різноманітної активности УНСоюзу. Після звітування д-р Олесницький передав дві аплікації нових члиенів, кожна на 50,000 дол. забезпечення.

Звіт У. Дячук

Головний предсідник У. Дячук почала своє звітування від детального перегляду організаційної діяльности від січня до кінця жовтня 1990 року. Вона приготовила подрібний писемний звіт за округами, відділами і індивідуальними організаторами.

Серед округ щодо числа нових членів перед веде Округа Філядельфії із 176 новими членами на суму забезпечення 1,218,000 дол., виконавши на кінець жовтня свою квоту на 80%. Далі слідують Округи Чикаґо (105 нових членів, 68% квоти), Ню Йорк (92 нові члени, 59% квоти), Піттсбург (85, 85%), Дітройт (80, 70%); Шамокін (71, 101%) і Трой Олбані (66, 120%), дві останні вже перевиконали свої квоти.

В індивідуальній табуляції перше місце займає М. Кігічак, який приєднав 187 нових членів до 496-го Відділу в Сієтлі, Ваш., на загальну суму забезпечення 809,000 дол. Найбільше членів організує М. Кігічак серед новоприбулих з України українців-п'ятидесятників. Далі слідують: В.

(Закінчення на стор. 5-ій)

ДЖ. МЕЙДЖОР — НОВИЙ ЛІДЕР КОНСЕРВАТИВНОЇ ПАРТІЇ АНГЛІЇ

Лондон, Великобританія. — Джан Мейджор, міністер скарбу в уряді Маргарет Тачер, отримавши найбільше голосів у процесі голосування, став лідером Консервативної партії Великобританії і рівночасно прем'єр-міністром уряду, після того, як дотеперішній прем'єр М. Тачер уступила.

Дж. Мейджор переміг двох інших претендентів на це становище, колишнього міністра оборони Майкла Гезелтайна і міністра закордонних справ Даглеса Герда. Він отримав 185 голосів, Гезелтайн 131 і Герд 51 голосів. Виглядало спочатку, що Дж. Мейджор буде змушений стати до повторного голосування, але коли обидва його противники зрезиґнували зі своїх амбіцій і підтримали переможця, Мейджор автоматично став керівником Консервативної партії. В товаристві М. Тачер він з дружиною відвідали королеву Єлисавету II, яка прийняла до відома резиґнацію М. Тачер з посту прем'єра і зміну, що наступила у зв'язку з вибором нового лідера консерватистів.

Очевидно, кажуть політичні аналітики, другої М. Тачер у Великобританії мабуть довго не буде. Також не відомо, як нарід Англії сприйме на пості голови уряду молодого ще відносно 47-літнього Дж. Мейджора. В 1979 р. він був обраний до британського парляменту і поки став міністром скарбу, був міністром закордонних справ. Головою Консервативної партії і прем'єр-міністром він став завдяки підтримці прихильників М. Тачер, яка на передодні голосування заявила кореспондентам, що персонально підтримуватиме Мейджора і закликала своїх прихильників іти її слідом. Коли обидва його противники зрезиґнували Мейджор виступив з короткою промовою і крім подяки за підтримку заявив, що Консервативна партія побудована на здорових основах і ,,я вже бачу, що ми обрали правильний шлях, шлях єдности і він запевнить нам перемогу в чергових парляментарних виборах".

Щоб принаймні чимось відрізнити свою політику від політики М. Тачер, Дж. Мейджор підкреслив, що він не одобрює створення одної валюти і одного центрального банку для Европейської економічної спільноти і з посту голови уряду Великобританії він пропонуватиме Европейській спільноті альтернативну розв'язку цього питання. Крім того він обіцяв присвятити більше часу оздоровленню англійської економічної системи, знизити інфляцію з теперішних 10,9 до 7,5 відсотків до кінця 1992 року та наладнати кращі відносини не тільки в середині власної партії, але також у парляменті і з опозиційною Лейбористською партією.

В загальному консерватисти задоволені таким оборотом справи, не зважаючи на те, що Мейджор буде наймолодшим прем'єр-міністром, почавши від минулого століття.

ВЕРХОВНА РАДА СССР ТАКОЖ НАМАГАЄТЬСЯ РЯТУВАТИ ІМПЕРІЮ

Москва. — Агентство Ассошіейтед Пресс повідомляє, що на сесії Верховної Ради СССР народні депутати домагалися від президента Міхаїла Ґорбачова прискорення процесу підписання нового союзного договору, який, на їхню думку, буде реґулювати взаємовідносини між 15-ма республіками і ,,центром" та зможе, принаймні на короткий час, стримати децентралізацію і продовжити існування комуно-московської імперії.

Про необхідність виготовлення і підписання нового союзного договору говорять в Москві вже віддавна, не тільки на форумі Верховної Ради СССР, але також в кулюарах різних урядових і партійних інстанцій, бо, на думку шовіністичних російських кіл, договір сприятиме централізації влади в країні під керівництвом уряду в Кремлі. Цей шлях розглядається в Москві як один із засобів поліпшення економіки, мовляв, все лихо спричинили децентралістичні і самостійницькі тенденції в республіках, які проявлялися в непослусі всесоюзній владі, припиненні продажу за безвартісні совєтські карбованці української пшениці та інших продуктів, що їх майже силою видирали імперські чинники в республіках за безцін.

В резолюції Верховної Ради СССР, яка була прийнята в цій справі більшістю голосів, вже третій раз говориться про підтримку ,,оновлених" плянів М. Ґорбачова, який не тільки на цьому форумі, але також за кордоном, зокрема в Парижі, гостро виступав проти відосередніх тенденцій в республіках, проти націоналістів і сепаратистів, які, на думку суперімперіяліста Ґорбачова, можуть довести до балканізації в Совєтському Союзі, подібної до Ливану і небезпечного кровопролиття.

Ґорбачов і Верховна Рада СССР думають про збереження імперії, яка, хочуть цього її прихильники чи ні, на очах розпадається, — кажуть західні знавці підсовєтської проблематики і деякі кореспонденти, які прислухалися до розпачливої жебранини Ґорбачова і його помічників в Парижі та перестороґ для Европи, щоб ,,вона не вмішувалась до внутрішніх справ СССР"

Очевидно, виступаючи другий раз на сесії ВР Ґорбачов обіцяв приспішити союзний договір. Передбачають, що проєкт договору буде запропонований Верховній Раді СССР для розгляду і затвердження вже в січні наступного року.

Про Верховні Ради в республіках в цій підготові навіть не згадується, а вони ж, як каже Боріс Єльцин, повинні мати якесь слово в такій важливій справі. ВР постаралася навіть про те, щоб відкинути закон, що Ґорбачов повинен консультуватись з республіками, а навпаки, депутати погодились надати для КҐБ також спеціяльні повновласті для боротьби з ,,економічним саботажем".

СВ. МИКОЛАЙ У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон. — Тут у неділю, 9-го грудня у приміщеннях української православної церкви св. Андрія, 15100 Ню Гемшир аве., у Сілвер Спрінґ, Мд., вашінґтонська ,,Рідна Школа" гоститиме небесного гостя. Полуденок від год. 12:30 до 1:30 по полудні. Початок святмиколаївської гостини о год. 2-ій по полудні.

ФІЛАТЕЛІСТИЧНА ВИСТАВКА В ЧИКАҐО

Чикаґо (Р.С.). — Союз Українських Філателістів і Нумізматів Америки влаштовує тут в неділю, 9-го грудня, в приміщеннях церкви свв. Володимира і Ольги філателістичну виставку, присвячену проголошенню суверенітету України і Рухові. Американська пошта матиме свій відділ з двома спеціяльними штемпелями.

У СВІТІ

В ЄРУСАЛИМІ, НЕ КАЖУЧИ вже про інші міста Ізраїля, розгортається гостра антиарабська кампанія. Групи ізраїльських активістів домагаються, щоб власники склепів й інших підприємств звільнили з праці палестинських робітників і зробили місце для приїжджих з СССР жидів. Активісти закликають, щоб також в майбутньому не приймати на роботу арабів, щоб тим самим змусити їх покинути Ізраїль і переселитись до іншої країни. Одним словом, кажуть деякі політичні спостерігачі, ізраїльтяни здійснюють теорію застреленого з пістоля в нюйоркському готелі рабіна Меїра Каґане, який вже раніше, навіть на форумі парляменту, домагався вигнання всіх арабів з ізраїльської, чи окупованої арабської території. Депутат парляменту від ліво-соціялістичної партії Йосси Сарід заявив, що таблички, які голосять про небажаність власників магазинів приймати на працю арабів, нагадують йому гітлерівську Німеччину напередодні ,,кришталевої ночі", коли у вікнах виставляли таблички з написом: ,,У нас жиди не працюють".

ВІЙСЬКОВИЙ ПРОКУРАТОР Єгипту веде слідство проти поліціянта Мохаммеда Гасана, якого підозрівають у виконанні атентату на ізраїльську військову колону і автобус, у якому загинуло чотири особи, а 24 були тяжко поранені. Гасана заарештувала поліція і покищо його триматимуть в тюрмі на протязі 15 днів з метою виявлення правди. Згідно з ізраїльською розвідкою, Гасан незаконно перейшов ізраїльсько-єгипетський кордон, виконав злочин і скрився на єгипетській території.

УРЯД ПАКІСТАНУ звернувся до Савдійської Арабії з проханням допомогти йому покрити фінансові недобори, які постали на тлі конфліктів на Близькому Сході і в районі Перської затоки. Міністер фінансів Пакістану Сартадж Азіс заявив, що його уряд надіється отримати 500 міл. дол. допомоги від Савдійської Арабії. Загальні втрати тієї держави, пов'язані з конфліктом, виносять понад два більйони долярів. Очевидно, Пакістан волів би отримати допомогу готівкою, але також достава оливних продуктів по знижених цінах і позичка на низьких відсотках допоможе пакістанській економіці.

В АМЕРИЦІ

У МИНУЛОМУ МОЛОДІ американці, які були випускниками середніх шкіл, завжди могли найти працю в будівництві, в продажній індустрії, фабриках чи бюрах різних фірм і підприємсв, та з їх платень забезпечити достатній добробут своїм родинам. Тепер справи представляються зовсім інакше, чим раз більше цих випускників середніх шкіл натрапляють на трудноші при пошуках за працею з уваги на брак спеціяльних кваліфікацій, а у багатьох випадках навіть із відповідними спосібностями не можуть розраховувати на відповідну платню та забезпечення працею. Багато з них мусить приймати тимчасові праці, щоби мати бодай будь-який заробіток на кожноденне існування, при чому на власній шкірі переконуються, що працедавці з ними поводяться, як з цяцьками — беручи їх до праці коли її є багато та звільняючи в такий час, як тепер.

ВЕЛИКЕ ЧИСЛО АМЕРИКАНСЬКИХ негрів, які своїми зусиллями видісталися по економічно-соціяльній драбині до середньої кляси американського суспільства, мають великі клопоти втриматися на цьому рівні. Як твердять аналітики та спостерігачі цього явища, труднощі виявляються в тому, що вирвавшись з обіймів убогости особисто, ці негри мусять фінансово допомагати багатьом своїм рідним, що залишившись з тої чи іншої причини на урядових списках найбільш обездолених громадян країни. Така ситуація у свою чергу викликає серед цієї групи великі побоювання, що їхні зусилля можуть бути безуспішними на довшу мету, а обставини примусять їх повернутися до попереднього статусу.

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗСА погодився розглянути справу, яка дає виклик стейтовим законам і правилам, що вимагають відходу на пенсію суддів, які закінчили 70 років. Рішення суддів Верховного Суду чотири з яких вже самі мають понад 70 років, розв'яже вкінці суперечні правила федеральних апеляційних судів. Бо ця справа чим раз частішеє виникає у судових справах, тим більше, що її гарантує 14 поправка до Конституції, де говориться про дискримінацію на базі віку.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

…NDED 1893

Svoboda (ISSN 0274 6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Марґарет Тачер

Марґарет Тачер стоятиме в історії Великобританії поруч з такими світлими державними діячами, як Ґледстон, Дізраелі і Винстон Черчілл. Протягом 11-ти років на посту прем'єр-міністра здобула собі почесну назву „залізної лейді". У своїй прощальній промові до парляменту в минулому тижні сказала правду, що в усіх важких і критичних моментах вона рішала без уваги на популярність, але з користю для батьківщини. Була гордістю британської імперії і втішалася величезною популярністю, аж поки втратила цю популярність у зв'язку з господарської кризою, яку громадяни приписували їй, символові влади. Горда — відмовилася боротися за своє становище, і коли в її власній Консервативній партії втратила одностайну підтримку склала на руки королеву Єлисавети свою димісію. Під час кампанії проти неї — публічні опити вказували на зріст впливів Робітничої партії (Лейбор партії) і коментатори передбачували, що в найближчих виборах виграє не Консервативна, а Робітнича партія. Колишня сильна Ліберальна партія зійшла на третє місце. Надиво, найперші опити після відходу від влади Марґарет Тачер виявила, що загал англійців таки має більше довір'я до консерватистів, як лейбористів.

Хоч уже у старині жінки займали керівні становище (Клеопатра в Єгипті) з новітньої історії відзначився який десяток жінок на керівних державних постах. Індіра Ґанді, Ґолда Меір, Коразон Акіно — кожна з них дивувала своїм хистом і зручністю на найвищому державному становищі. Відхід Марґарет Тачер особливо прикрий для Америки, бо вона була найвірнішим союзником і політичним приятелем за урядування Роналда Реґена і Джорджа Буша. З усіх американських союзників — Великобританії під керівництвом Марґарет Тачер була найрадикальніша у підході до проблеми Іраку з його диктаторським президентом Саддамом Гуссейном. Британська дипломатія була теж найактивніша у монтуванні більшости на засіданнях Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй у резолюціях проти Іраку. Всі речі роблять люди і невідомо, чи наступник Марґарет Тачер піде її слідами.

Коли ще за влади Константина Черненка, як генсека Компартії СССР Міхаїл Ґорбачов відвідав Лондон — Марґарет Тачер перша схарактеризувала його, як такого комуніста, з яким „можна говорити". Ця рекомендація промостила Ґорбачову шлях до Вашінґтону й інших західних столиць. Тепер ми є свідками жалюгідного явища, що Захід пробує рятували Ґорбачова, як ґарантію „стабільности". Всесвітня історія повна несподіванок. Перед тут, на жаль, веде Америка.

Марґарет Тачер була чимось більше, як прем'єром Великобританії. Вона була установою сама в собі, вона була індивідуальністю, яких мало. Цікаво, що її політична кар'єра подібна дещо до кар'єри згадуваного вище Винстона Черчілла, Черчілл був — поруч із Айзенгавером (не Рузвелтом) переможцем у Другій світовій війні. Але у найближчих виборах в Англії після 1945-го року капітуляції третього Райху. Консервативна партія програла і Потсдамський договір підписав уже наступник Черрілла, лідера партії Праці. Староримська приповідка казала „Голос народу — голос Бога". Не відповідає правді. Народ може помилятися і коли німецький народ у виборах у 1933 році вибрав лідера Націонал-Соціялістичної партії — то за цю помилку світ заплатив мільйонами невинних жертв.

БУМЕРАНҐОВІ ДІЇ ПРОТИ підвищень стейтових і місцевих податків серед населення зростають з дня на день, що у свою чергу створило цілу низку податків окремого призначення, бо вибрані урядовці хочуть виявити свою діяльність, спрямовуючи неіснуючі фонди на окремі програми, котрі в основному мусять бути вкінці оплачувані окремими групами громадян. Для прикладу можна навести, що в стейті Іллиной власники авт мусять платити додатково одного доляра річно на своїх забезпеченевих полісах, щоби оплатити окремі групи поліції та прокураторів, які поборюють крадіж автомашин. Одначе аналітики твердять, що цього роду оподаткування не оправдує себе, бо створює тільки більший бюрократизм, пропагує неоправдане витрачення та збільшує громадські несправедливості.

Іван Самійленко

УНР — ДОРОГОВКАЗ НА МАЙБУТНЄ

Рівно 70 років тому, 21-го листопада 1921 року Уряд УНР з уцілілими частинами славних воїнів УНРеспубліки в тяжких і нерівних боях відійшов в екзиль. Після виходу на чужину, голова директорії і Головний Отаман Армії УНР, Симон Петлюра заявив: „Під натиском переважаючих сил ворога та з огляду на несприятливу міжнародну ситуацію, ми відійшли на другу лінію наших бойових позицій". Одначе боротьба нашого народу не припиняється і не припиниться, нехай вона бере нові й нові жертви, але Україна незалежна, хоче того чи ні Европа, таки буде".

Відомо, що правні підстави УНР в екзилі були визначені законами 21-го травня і 12-го листопада 1920 року ще на рідних землях і тичмасовим законом „Про реорганізацію ДЦ УНР" в 1948 році. ДЦ УНР в екзилі походить від правних державних органів — УЦРади, Трудового Конґресу і Директорії УНР, цебто конституційної держави, яка посідала всі атрибути суверенної і незалежної держави, визнаної 32-ма державами світу, в цьому числі і Совєтською Росією.

Уряд УНР вийшов у екзиль після трилітньої війни з московсько-большевицьким аґресором-окупантом.

У своїй практичній діяльности ДЦ УНР опирається на три складові частини його: президент, віцепрезидент, уряд з дев'ятьма його ресортами та УНРади, до якої входять шість політичних партій, представники Громадського та номінаційного секторів, які представляють 83-членну УНРаду. ДЦ УНР опирається також на крайові Об'єднання прихильників ДЦ УНР у різних країнах світу, — на їх моральну і метеріяльну підтримку.

„Визвольну концепцію, ДЦ УНР говорив президент УНР св.п. М. Лівицький, можна висловити коротко: відновлення народоправної суверенної і соборної УНРеспубліки. Але, якщо ми говоримо про відновлення УНР, то це означає, що мусить прийти цілковита ліквідація теперішнього окупаційного режиму, цілковите відірвання від імперіялістичної Москви, цілковите знесення такої чи іншої зовнішньої залежности України. Це означає, що має бути відновлений той стан у якому було б можливо повсякчасно народне волевиявлення українського народу, як це було в часи існування УНР. При такій умові український народ матиме змогу встановити у себе такий політичний і соціяльний лад, який він собі бажатиме". Після цього історична місія ДЦ УНР в екзилі буде викінчена.

УНР у екзилі стоїть на леґальній, конституційній позиції — позиції реставрації втраченої у війні з окупантом України. УНР означає, що сьогодні не існує питання про усамостійнення України, чи вихід її з СССР. Ми ніколи не виходили з СССР, бо ми ніколи не входили і не приєднувались до СССР. ДЦ УНР є речником і переємником цієї УНР, яка 22-го січня 1918 і 1919 років — Універсалом Незалежности і Актом Соборности утвердила суверенну незалежну і соборну українську державу. ДЦ УНР в екзилі є виразником Конституції УНР, проголошеної 29-го квітня 1918 року, яка своїм духом народоправства є безсмертна, бо її ідеї зроджені з питомої духовости української нації, і тому як заявив Рух у „Заклику" 22-го січня 1990 року „Ідеали Української Народної Республіки і сьогодні є нашими ідеалами. Справа, за яку боролись наші діди і батьки, сьогодні є нашою справою". Історична національна визвольна революція і війна з аґресором, розпочата в 1917 році ще не закінчена. Вона чекає свого благодатного завершення тепер.

Звертаємось до Всевишнього за допомогою у цій нашій святій справі. Звертаємось до українського народу і його проводу до братньої єдности в цю вирішальну годину. Схиляємо наші голови перед усіми славними синами України, що віддали своє життя за щастя і волю України.

Вічна їм пам'ять!

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

„ДО СВОБОДИ ВИ, БРАТИ, ПОКЛИКАНІ"

Недавно одержав листа приятельки-студентки з України, у якім описані деякі події зв'язані зі студентським страйком в Києві, що відбувся з початком жовтня. Хоча подія вже закінчилася, дякувати Богу, перемогою студентів, проте мені здається, що опис страйку ще далі актуальний, принаймні з огляду на те, що у листі описані речі та події, про які преса ще не писала. Ось і частина її листа, писаного 14-го жовтня 1990 року.

„...Тільки б у Києві все було гаразд, бо зараз все лишається дуже неспокійним. Ми хвилюємося за понеділок, бо оголошено студентський страйк, пікетування Верховної Зради (підкреслення моє). Вчора, 12-го, було 5-тисячна студентська маніфестація. Ми пішли через усе місто до заводу 'Більшовик', куди Кравчук саме поїхав аґітувати робітників (до речі, робітники зустріли його гаслами 'Геть Кравчука'). Так от, коли ця нікчема вийшла на подвір'я, щоб сідати в авто, ми усі стали кричати 'Геть!', свистати; співати йому 'Кра-авчук, Кра-авчук, пташечко, відлітай-відлітай за Івашком...'. І то скандує багатотисячний мітинґ. Уявляєш?

„(Цікаво, чи дійде цей лист? Панове каґебісти', прошу пропустити його бо я хочу, щоби (...) Юрко про все знав).

„Голодуючих студентів тепер збільшилось вдвічі, маємо приблизно 250 чоловік, і ще повтори сотні б обслузі і охороні. Тисячі людей цілоденно стоять біля нашого табору, за огорожею, нам несуть і несуть гарячу воду, теплі речі, трави і шипшину. У Львові на черзі (голодувати) стоять півтисячі студентів.

„Сьогодні, у суботу, ми перекрили рух на Хрещатику, поставили розкладачки прямо на дорозі і лягли. Це є вже крайні міри, бо до нас комуністи не прислухаються і роблять вигляд, що „політична ситуація в республіці нормальна, за винятком деяких акцій націоналістично настроєної молоді". Це при тім, що усі інститути і університети Києва, Львова, Франківська, Ужгорода 'стоять', страйкують.

„Сьогодні до нас прийшли козаки у строях, хлопці з козацького товариства (київського коша'. Наказний отаман сказав, що вони схиляються перед мужністю голодуючих студентів і опустився на коліно. І — диво-дивнє — увесь майдан, усі люди, що прийшли нас підтримати, стали на коліна.

„Києвом зараз лихоманить від різних пристрастей. Спротив до нашої акції теж величезний. Недавно на територію нашого табору кинули вибуховий пакет. Але, видно, Господь з нами. У ту мить, коли вибухнув цей пристрій, поблизу нікого не було.

„А вчора одна жіночка дала мені (я зараз в обслузі) якусь отруту, дуже токсичну речовину і запевнила, що то вітаміни.

„Я те пишу тобі, щоб скласти повну уяву про те, що відбувається у нас. Це не тільки розвій нашого руху, а ще й шалена протидія.

„У Франківську зняли пам'ятник Леніну тиждень тому. У наступну ніч після того хтось закинув у будинок міськради дві гранати. Саме міськрада прийняла рішення про демонтаж Ілліча.

„Ми подали у Верх. Ради заяву, що якщо не будуть задовільнені наші вимоги ми вдамося до найрадикальніших заходів. Коли Юхновський зачитав цю заяву на засіданні і сказав, що вже кілька голодуючих студентів потрапили до реанімації, а ще чотири — тиждень 'тягнуть' сухе (без води) голодування, більшість залі засміялась. У цю мить я бачила наших хлопців, змучених, замерзлих, від яких лишились тільки очі. І тоді ми всі розплакались. Юрко, моє серце не витримує дивитися на тих людей, що голодують зараз 'на сухо'. Вони приречені, помирають на київському радіоактивному граніті. Я кожного дня молю їх вийти з сухого голодування, сьогодні приводила Михайла Гориня, не випросив навіть він. Але хлопцям вже зовсім погано, вже не ходять і не говорять, водою дозволяють змочити лиш пересохлі губи.

„Ромко, як і всі решта, голодує на воді. Але теж вже слабий, іде другий тиждень цієї муки, втратив шість кілограмів ваги. І це ще добрий стан, інші в багато гіршому. Рівень цукру в крові нижчий усяких меж, простуди, судоми. Я плачу і плачу, чи то я вже така слабодуха?

„Які то люди, Юрку! Змучені, виснажені, але лагідні. Це у нас ввесь народ такий. У всі часи таким був. 'Можна мати колюче життя, але серце в пелюстках'.

„Сьогодні усі сповідались, причащались і лежать тепер такі красиві і світлі, з білими стрічками на чолі, задаровані квітами.

„Це жахливо, але вони збираються спалити себе, якщо у Київ в'їдуть танки. Є кілька таких хлопців, що ми їх постійно стримуємо від цього навіть зараз.

„Апостол Павло у листі до Галатів сказав: до свободи ви, брати, покликані, але з любов'ю один одному служіте. Так ось, ми звертаємось до нашого дикого уряду не з насильством, а в розпачі, але чи принесе це хоч якийсь результат — невідомо.

„Ми побудували в одному з наметів капличку, священик освятив її і ми ходимо тепер молитися туди. А кожного вечора усе 'містечко' збирається на Службу Божу. До нас приєдналися депутати з Народної Ради, голодуємо усі разом.

„Я входжу в голодування з понеділка. Зараз вже готуюся і їм лиш яблучка.

„Приходив Микола Руденко, цілував нас і був дуже розчулений. Надія Світлична кілька днів тому робила матеріял для "Свободи'. Михайло Горинь, Яворівський, Гудима — майже навідлучні. Депутати весь час з нами, бо лише вони, в разі чого, можуть зупинити міліцію, омон і спецвійська...".

Юрко Мончак
Фредрік, Мд.

Наталя Осока

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ — АҐЕНТ КҐБ

II.

Двері кімнати були відхилені, а коли він зайшов, їх негайно замкнули. Розпитували дуже детально. Розповідав, не розуміючи, для чого все це потрібно. Адже було ясно, що професіонали про все уже відрапортували раніше. Нарешті здогадався: його навчають. Ось його посадили за стіл і продиктували перші рядки рапорту: „Джерело повідомляє, що в місті „Х" певного місяця і числа...".

Затримка вийшла за підписом. Виявляється, потрібен псевдонім. Підписався „Литовченко". Зорієнтувався, що цікавляться портретами і ситуаціями. Намагався відвернути увагу від конкретних людей на події взагалі. Тепер він зрозумів, кого саме з нього хочуть зробити. Вирішив, що вдаватиме, ніби вчиться, а сам збиратиме матеріяли. Спочатку це не було обтяжливо. Головне, сипати анекдотами, лаяти сіоністів і простодушно вдавати ніби дотримуєшся крайніх лівих поглядів. Але те, що відбувалося в Раді представників громадських комітетів і на мітинґах, тепер цікавило його уже не як журналіста. Поступово він сам робився дійовою особою. Відчув, що спілкуючись з такими людьми, знаходить себе. Тому зустрічі з „опікунами" стали для нього обтяжливими.

На той час він уже зрозумів, що „опікуни" — люди забезпечені, мають добрі помешкання, користуються послугами спеціяльних лікарень і спеціяльних крамниць. Вони не турбуються тим, де і як щось дістати, бо перед ними відчиняються усі двері. З гіркотою згадував і слова майора в день вербування про антибюрократичні настрої в середовищі працівників КҐБ, бо встиг побачити, як надійно поріднилася система державної безпеки з партійним апаратом. Розтанула й ілюзія про оновлення КПСС.

„Опікуни" все більше цікавилися конкретними особами, головно лідерами неформальних об'єднань, які на їхню думку, могли бути потенціяльними ворогами. Вимагали „психологічних портретів", наперед похваливши: „У тебе це добре виходить!"

Навчали, як виходити на зв'язок. Скажімо, телефонують йому на працю, а він вигукує: „Привіт, друже! Та яка там розмова? Слухай, у тебе пляшка є? Добре, бо я не дістав. Тільки ж я зможу лише після праці о 6:30". Насправді ж це означало, що зустріч відбудеться о 12:30. Призначали в готелі або на явочній квартирі. Спеціяльно для цього в місті є порожні квартири.

З КПСС він вийшов. Згодом сталося так, що його обрали народним депутатом до Обласної Ради. Люди розраховували, що він разом з ними боротиметься проти партократії та монопольної влади КПСС. Тоді у помешканні свого друга він зібрав керівників усіх неформальних організацій і розповів, що він аґент КҐБ. Ще через кілька днів виступив з покаянням на площі перед народом.

„Система укорінення секретних працівників у громадські рухи дуже поширена і вона руйнує особистість, — заявив Ахтирко. — Мене не вкоренили, але і той нетривалий досвід подвійного життя залишив свій відбиток... Та головне — я зрозумів: нинішня система державної безпеки забезпечує безпеку тільки партократів, котрі й не збираються перебудовувати наше життя".

На запитання кореспондентів „Який же вихід?" Ахтирко висловив переконання, що потрібен президентський указ про перебудову в КҐБ. Відділити функції військової розвідки, які й так фактично виконує розвідувальне управління при генеральному штабі, тож нема потреби дублювати; вивести з-під влади КҐБ прикордонні війська, які де факто не так захищають кордони від ворогів, як від своїх громадян, що прагнуть виїхати; скоротити штат КҐБ, підкоривши його не КПСС, а законові; ліквідувати інститут сексотів, яких розбещують грошима і таємною владою над людьми.

Звертає увагу на себе факт, що завербували Г. Ахтирка не в сталінсько-брежнєвські часи, а в квітні 1986 року, коли перебудова повинна була здійснюватися на повну силу. А це свідчить, що методи праці КҐБ зовсім не змінилися і що інформаторів є дуже багато, та лише мала частина їх має мужність признатися й покаятись. І все ж до совєтських газет і журналів усе частіше надходять листи з розповідями про діяльність у ролі „сексота". Кожен з таких листів відкриває людям правду і безліч нових фактів про злочинну діяльність цієї організації. Оприлюднення їх, можливо, допоможе молодшим поколінням уникнути цієї пастки.

Лідія Палій

„ЗОЛОТИЙ ГОМІН"

III.

Після перерви виступали сатирики, гумористи й група „Бу-ба-бу". Їхнє читання не завжди було справжньою поезією. Було іноді переплетене вульґаризмами й це шокувало слухачів. (Ми на Заході, однак, вже більш знайомі з цього роду творчістю в англомовних віршах). Молоді поети були в більшості довговолосі, іноді з чільцями на чолі й одягнені зовсім неконвенційно. На мою думку, найбільшою хибою вечора було те, що він тривав задовго, так що під кінець було вже важко все сприймати.

Усе ставало справжньою круговертю, коли нас розбивали на групи й ми виступали в різних школах, в музеї літератури. Мені припало їхати в університет, де нас слухало біля вісімдесят студентів. Дискусії майже не було, чи з браку зацікавлення чи із-за несміливости... Тільки на коридорі приступило до мене кілька молодих людей і попросили оцінити їхні вірші.

Наш гурт зустрів за чаєм в університеті декан філологічного факультету проф. Кононенка та поетку й літературознавця Оксану Забужко, яка там буде викладати. Декан дуже оптимістично задивляється на навчання в майбутньому української мови, культури й історії не тільки в Київському університеті, але у всіх університетах України. Твердив, що вже в найближчому академічному році будуть обов'язкові іспити української мови при вступі на вищі учбові заклади.

Мандрівки в історію

У минулому часто я бувала на археологічних розкопках у чужих країнах, а тепер пощастило відвідати гору, де стояв двір наших князів. Там також археологи відкрили фундаменти палаців і Десятинної церкви. Знайдену мозаїку взяли до музею а тут залишили добру копію. Реконструювали і поганський жертівник. На місці, де викопано кістки киян, убитих в часі татарської навали, тепер поставлено хрест. Довкола цієї гори можна було завважити місце, де були вали з часів Володимира Великого.

Як продовження нашої історії, неподалік на тлі Володимирського собору, сидів сивобородий кобзар, якого тут, мабуть, нагороджують приїжджі туристи. Коли ми наблизилися він заспівав оригінальну думу, в якій осуджує Хмельницького за договір з москалями. (Сумніваюся, чи знав заздалегідь, хто ми, і цю програму напевно не плянував Павло Мовчан). С. Максимчук спонтанно став біля нього і зарецитував чи не „Великий льох" Шевченка.

Іншого вечора вся наша письменницька братія відвідала реставровані Золоті ворота. Я пам'ятаю ще первісні залишки з часів Ярослава Мудрого і ця нова структура з другим поверхом і надбрамною церквою, мені не подобалась, чомусь нагадує мені театральні лаштунки. Внутрі, однак, археологи залишили частину первісної стіни і я з радістю могла її знову доторкнутись.

Внутрі воріт виступає тепер Київський театер поезії. Цього вечора ставили історичну поему „Золоті ворота". Я була дуже втомлена, через відкриті ворота за сценою віяло холодом і мені було важко слідкувати за сюжетом. Вийшла раніше перед закінченням п'єси. Запам'ятала тільки, що дія відбувалась перед смертю князя Ярослава Мудрого. Гарно були відтворені середньовічна одежа князя, його синів і дружинників, княжі знамена, була одушевлена тим, що це наша історія.

Мала також виїмкове щастя разом з Вірою Вовк оглянути Софійський собор під проводом ентузіястичного нашого мистецтвознавця Г. Логвина. Він, як молодик, дряпався по хистких риштованнях і ми обидві не могли признатися, що нам лячно, тому й лізли за ним. Під нами хиталися й вгиналися дошки, але за те ми зблизька могли придивитись до прегарних фресок і мозаїк та почути незвичайно цікаву розповідь.

Одного пополудня мені захотілось побувати самій з Києвом. (Не пішла на зустріч з фолкльорними колективами) Помандрувала знову на Софійську площу, до Золотих воріт, а потому крутилася вулицями, щоб відчути життя міста. Бачила привітні, а то й усміхнені обличчя, але й бачила черги біля крамниць. Коли питала прохожих про напрям, завжди діставала відповідь українською мовою. Розглядала численні афіші, також українською мовою, реклями фотовиставки господарства Мюнхен-Київ, оголошення про відкриття 12-го театрального сезону Київського молодіжного театру та п'єси „За двома зайцями" та два афіші, що інформували про показ фільмів Славка Новицького (ЗСА) й Галі Кучмій (Канада). Дизайн плякатів мистецький, зовсім дорівнює західньоевропейським зразкам.

Пішла під міський ратуш поглянути на наш прапор. У підніжжі багато квітів і аматорський напис: „Засмученій Україні настав час зрадіти. Повернули прапор її вірні діти".

Паломництво до Канева

Був хмарний ранок, падав дрібний дощ. Наша група вирушила ракетою Дніпром на південь. Повз нас у мряці пересунулись київські гори, бані Печерської Лаври, Видубицький монастир...

Ця подорож дала нам усім найкращу можливість познайомитись, подружити одні з одними. Потворились групи у різних закутках корабля, курці стояли у відкритому проході, інші товпилися біля бару, а ще інші співали широкі степові пісні, Максим Литвин приграв на бандурі.

Були групи, що дискутували, плянували на майбутнє, обмінювались збірками поезій з фантастичними присвятами, читали у голос твори одні одних. Мені було радісно і я бігала від однієї групи до другої.

У Каневі вітали нас хлібом і сіллю, дарували квіти. Коли ми дійшли до Шевченкової могили, показалося сонце. Хтось біля мене шепнув, що воно так все буває, бо тут ширяє дух Великого поета.

Після складення квітів у стіп пам'ятника було кілька промов. Пам'ятаю, що Богдан Рубчак згадував свій перший Кобзар, який подарував йому батько. Коли мене покликали до слова, я вернулась до улюбленої теми, що нам слід Шевченкові на гробі поставити величезний хрест замість обеліска.

Група школярів з Борислава, які тоді також там були, відспівали кілька патріотичних пісень. Настрій, як завжди був урочистий.

Внизу у місті Каневі повновиді жінки продавали квіти і рибу і мені видавалось, що це ті самі, у яких двадцять років тому ми купували сливки. Час наче став на місці...

Святкування на Подолі

Подорозі на Подол бачили величезну кількість людей зі синьо-жовтими прапорами біля пам'ятника Леніна. Не знали ми ще тоді, що їхній протест невдовзі переміниться в студентську голодівку і їхню остаточну перемогу.

Відновлений ззовні будинок Києво-Могилянської академії на Подолі був прикращений трьома величезними хоругвами з тризубом, архангелом Михаїлом та зображенням первісної академії.

І знову виступили учасники Фестивалю. Павло Мовчан нагадав, що тут колись вивчались студенти з усіх кінців України, та, що вже найвищий час повернути нам Києво-Могилянську академію, повернути нам нашу честь, гідність і суверенність нашого духу.

Під час цих святкувань вмаршували на площу і вийшли на трибуну новітні козаки, в шараварах, вишиваних сорочках і жупанах, деякі навіть зі справжніми оселедцями. Це учасники Малої козацької ради, які щойно посвятили клейноди, знамена, шаблі й булаву на Софійській площі.

Закінчення буде.

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північноамериканському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознімки нам надіслано.

Адріяна Сперкач, наймолодша членка 368-го Відділу УНСоюзу в Маямі, Фльорида. В члени УНСоюзу вписали маленьку Адріяну її батьки Ярослав і Леся Сперкачі.

Дарія Шкварко, доня Христини та Михайла Шкварко, нова членка 42-го Відділу УНСоюзу в Пассейку, Н.Дж. Вписала свою внучку в члени УНСоюзу її бабуня Марія Струк.

Микола І. Ланник, син Тереси та Василя Ланників, новий член 220-го Відділу УНСоюзу в Чікаго-Південь.

Вписали свого внука Миколу в члени УНСоюзу бабця Марія та дідусь Василь Ланники.

Василь Г. Ланник, син Тереси і Василя Ланників, новий член 220-го Відділу УНСоюзу в Чікаго-Південь.

Вписали свого внука Василя в члени УНСоюзу бабця Марія та дідусь Василь Ланники.

Юстин Браєн Турчак, новий член 372-го Відділу УНСоюзу в Плейнфілд, Н. Дж. Свого внука Юстина Браєна вписала в члени УНСоюзу бабуня Люба Турчак.

Наталія Христина Бережан, доня д-ра Бориса Бережана та Марії Бережан з дому Троян, нова членка 114-го Відділу УНСоюзу в Чікаго, Ілл.

Наталія Христина є внучкою покійного інж. Володимира Бережана, колишнього секретаря 114-го Відділу та Ольги Бережан, теперішньої секретарки цього ж Відділу. Братчик Наталії — Микола є також членом УНСоюзу.

Олександра Сведович, донька Даміра та Олександри Сведович, нова членка 88-го Відділу УНСоюзу в Кергонксоні, Н.Й. Вписали внучку Олександру в члени УНСоюзу Іван та Неллі Саковук.

Таня Стефанишин, доня Ігоря та Марії Стефанишин з Фльориди, нова членка 88-го Відділу УНСоюзу в Кергонксоні, Н.Й. Вписала в члени УНСоюзу Таню її бабуся Марія Стефанишин з Кергонксону і Фльориди.

Елізабет Ніколь Трептов, наймолодша членка 245-го Відділу УНСоюзу в Трентоні, Н.Дж. Обдарували свою внучку студійною грамотою дідо Іван та бабця Ліза Бойчук.

Данило Богдан Клюфас, це вже третє покоління членів УНСоюзу в його родині. Вписали свого правнука, маленького Данилка, до 222-го Відділу УНСоюзу в Клівленді, Огайо, відомі та заслужені в цій громаді Орися та Ігор Руденські. Хай росте Данилко Богдан на потіху своїм батькам і цілій родині та на славу українській громаді в Америці.

Леся Стефанишин, доня Ігоря та Марії Стефанишин з Фльориди, нова членка 88-го Відділу УНСоюзу в Кергонксоні, Н.Й. Вписала свою внучку Лесю в члени УНСоюзу бабуся Марія Стефанишин з Кергонксону та Фльориди.

Стефан Йосиф Корчинський, син Володимира та Роми Корчинських, народжений 31-го липня 1990 року. Вписав Стефана в члени УНСоюзу, 271-го Відділу в Елмайра, Н.Й., його батько Володимир Корчинський, головний радний УН Союзу.

Олександра Сабіна Лободоцька, внучка Ірени та Андрія Лободоцьких, нова членка 292-го Відділу УН Союзу в Дітройті, Миш. Грамоту УНСоюзу для внучки Олександри закупила бабця Ірена Лободоцька. Вся родина Лободоцьких є членами УНСоюзу.

Василь Панчишин III, син Дороти та Василя Панчишин, новий член 378-го Відділу УНСоюзу у Вудбайн, Н.Дж. Вписала свого внука Василя III в члени УНСоюзу бабця Катерина Панчишин, секретарка 378-го Відділу УНС.

Марко Данило Мороз, син Романа та Дарії Мороз, новий член 458-го Відділу УНСоюзу в Гамілтоні, Онтаріо, Канада.

Вписала свого внука Марка в члени УНСоюзу його бабця Зеновія Мороз. Марко належить вже до третього покоління членів УН Союзу його родини.

Юстин Іван Мусилман, новий член 47-го Відділу УНСоюзу в Бетлегем, Па. Вписала свого внука Юстина Івана в члени УНСоюзу бабця Стефанія Гузар.

Павло Френклін Панчишин, син Дороти і Василя Панчишин, новий член 378-го Відділу УНСоюзу у Вудбайн, Н.Дж. Вписала свого внука Павла Френкліна в члени УНСоюзу бабця Ктерина Панчишин, секретарка 378-го Відділу УНС.

Роксана Іда Скотто, нова членка 200-го Відділу УНСоюзу в Озон Парку, Н.Й. Вписали свою внучку Роксану Іду в члени УНСоюзу дідо Йосиф та бабця Марія Гайвел.

Таїса Варварів-Прістер, донечка Ірини та Річарда Варварів-Прістер, нова членка Т-ва „Україна, 15-го Відділу УНСоюзу у Вашінгтоні, Д.К. Вписала свою внучку Таїсу в члени УНСоюзу бабуня Олена Варварів.

Софійка Панич, нова членка 217-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Н.Й. Вписали Софійку в члени УНСоюзу, набуваючи для неї грамоту забезпечення, її бабця Катерина Панич, довголітня членка УНСоюзу.

Пилип Давид Панчишин, син Василя та Дороти Панчишин, новий член 378-го Відділу УНСоюзу у Вудбайн, Н.Дж.

Вписала свого внука Пилипа Давида в члени УН Союзу Катерина Панчишин довголітня секретарка 378-го Відділу УНСоюзу.

Христина Олександра Фуртак, доня Уляни та Еріка Фуртак, нова членка 158-го Відділу УНСоюзу в Брукліні, Н.Й. Вписала свою внучку Христину Олександру в члени УНСоюзу бабця Емілія Сакоцька, довголітня секретарка 158-го Відділу УНС.

Данило Хомяк, новий член 200-го Відділу УНСоюзу в Озон Парку, Н.Й. Вписали свого внука Данила в члени УНСоюзу дідо Сергій та бабця Алла Хомяк.

Сузанна Галина Дмитришин, дочка Івана та Галини Дмитришин, нова членка 200-го Відділу УН Союзу в Озон Парку, Н.Й.

Олександер Василь Гейлен, син Ірени та Стефана Гейлен, новий член 42-го Відділу УНСоюзу в Пассейку, Н.Дж.

Вписали свого внука Олександра Василя в члени УНСоюзу дідо Василь Марущак, член управи Відділу — опікун хворих.

Стефанія Марія Ривак, доня д-р Патриції та д-ра Ореста Риваків, нова членка 399-го Відділу УНСоюзу в Чікаго, Ілл. Вписала свою внучку Стефанію Марію Ривак в члени УН Союзу Галя Пачовська.

Таня Сперкач, нова членка 368-го Відділу УНСоюзу в Маямі, Фльорида. В члени УНСоюзу вписали свою донечку її батьки Ярослав і Леся Сперкачі. Ввесь великий рід Сперкачів є членами УНСоюзу.

Джеймс Йосиф Прінц, син Джоен та Франка Прінц, новий член 378-го Відділу УНСоюзу у Вудбайн, Н.Дж.

Вписали Джеймса Йосифа, брата своєї невістки в члени УНСоюзу Катерина Панчишин, секретарка 378-го Відділу УНС.

Надя та Микола Мостович, діти д-ра Андрія і Марти Мостович, найновіші члени Т-ва „Україна", 15-го Відділу УНСоюзу у Вашінгтоні, Д.К. Забезпечення для своїх внуків набули в УНСоюзі дідусь і бабуся Олександер та Анна Пришляк.

Ляриса Марія та Мелася Христина Чабіняк, доні Христі та Івана Чебіняк, нові членки 19-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку, Н.Й. Вписали своїх внучат в члени УНСоюзу, набуваючи їм вивінувальні грамоти, Марія та Ярослав Тимочки, довголітні члени УНСоюзу.

Уляна Параскевія, Олександра Марія та наймолодша Адріяна Текля Федорійчук, діти Кароліни та Ярослва Федорійчук, нові члени 162-го Відділу УНСоюзу в Філядельфії, Па. Вписав своїх внуків в члени УНСоюзу дідо Дмитро Федорійчук, довголітній секретар 162-го Відділу УНСоюзу.

РаєнСало, Катруся Артур та Григорій Сало, нові члени 427-го Відділу УНСоюзу в Сейнт Кетринс, Онтаріо. Забезпечили своїх внуків і заплатили за них вкладки повністю одноразово дідо та баба Григорій і Клявдія Сало. Діти живуть з батьками в Бурлінгтоні, Онтаріо, а дідо та баба, які є також членами 427-го Відділу, живуть в Ніагара Фолс, Онтаріо.

ДЕКЛЯРАЦІЯ

ІНІЦІЯТИВНОЇ ГРУПИ АСОЦІЯЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВНИКІВ

Споконвічне прагнення українського народу до волі, боротьба за право посісти рівне становище між державами світу завжди зустрічали шалений опір з боку ворожих сил. Протягом усієї історичної доби знаходились ті, хто зазіхав на родючі землі України, на надбання її талановитого і роботящого люду. Лише незламна воля та героїчні зусилля найкращих синів України, укупі із зусиллями національно-визвольних демократичних рухів інших народів поклали початок безповоротного процесу розпаду останньої у світі імперії.

Українство протягом багатьох років перебувало у полоні напіввійськових-напівфеодальних політичних та економічних структур. Система державних інституцій та правна система в Совєтському Союзі працювали на імперські інтереси, фактично були інструментом зведеної до абсолюту системи васальної залежности нижчого партійного кляну від вищого. Вони і досі лишаються засобом узурпування влади єдиною правлячою партією. Така влада не тільки не зв'язувала себе правом, а навпаки — сама злочинно використовувала право для поневолення людини. Апарат КПСС, претендуючи на збереження нічим не обмежених повноважень у державі, прагне і надалі стояти над державою і над суспільством, а тим самим фактично не підпорядковується юрисдикції державних і правних інституцій.

Втілення в життя принципу народовладдя унеможливлене, з одного боку, відсутністю в Україні демократично обраної влади, а з другого боку — утвердженим партією правовим нігілізмом та низьким рівнем правної свідомости. У суспільстві немає належного розуміння того, що зміст права складає свобода.

Сьогодні історія надає нам шанс вибороти Україні державну незалежність. Сучасно звучить пророче Кобзареве віщування: „... коли ми діждемося Вашінгтона з новим та праведним законом? А діждемось таки колись!"

Шлях до незалежности лежить через розбудову в Україні правної держави. Щоб досягти цієї величної мети, потрібна титанічна праця. Серед будівничих нової, демократичної незалежної України на чільному місці мусить стати добре зорганізована та об'єднана цими ідеями спілка правників.

Потреба в існуванні такої організації спонукала нас, ініціятивну групу українських юристів, проголосити намір створити Асоціяцію Українських Правників.

Першочерговими завданнями Асоціяції, зорієнтованими на досягнення нашої головної мети — побудову в Україні суверенної правної держави, вбачаються такі:

1. Сприяння відродженню української школи права.
2. Налагодження постійних міжнародних контактів з метою осягнення кращих набутків сучасної світової правної науки й практики. Широке залучення до роботи в Асоціяції правників з української діяспори.
3. Участь у проведенні наукових досліджень з проблем права.
4. Аналіза та експертиза законодавчих актів та законопроєктів. Висування законодавчих ініціятив.
5. Пропаґанда правових знань серед населення з метою запровадження в життя принципу всебічної правної поінформованости суспільства та виховання високої правної свідомости громадян української держави.
6. Активне сприяння обранню до українського парляменту фахівців з різних галузей права та всіляка допомога у підвищенні правного рівня українських парляментарів, праця на зростання ролі та значення парляменту в житті суспільства.

Ініціятивна група зі щирою вдячністю сприйме, розгляне та візьме до уваги ідеї, міркування та пропозиції правників України щодо програмних і статутних положень Асоціяції, з великою повагою поставиться до будьчийого творчого доробку з цього приводу.

Наша адреса: 252032, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 37/122, юридичний відділ Секретаріяту Народного Руху України. Телефони: 274-79-16, 274-32-57; факс — 224-91-51.

Ініціятивна група:

Сергій Головатий, кандидат юридичних наук (народний депутат України, член постійної комісії Верховної Ради УССР з міжнародних зв'язків, голова Київського крайового Народного Руху);

Левко Лук'яненко, правник (народний депутат України, голова Української республіканської партії);

Олександр Ємець, кандидат юридичних наук (народний депутат України, голова постійної комісії Верховної Ради УССР з прав людини);

Володимир Василенко, доктор юридичних наук, професор (завідувач катедрою інституту міжнародних відносин та міжнародного права Київського державного університету);

Василь Кісіль, кандидат юридичних наук, професор (інститут міжнародних відносин та міжнародного права Київського державного університету);

Юрій Айвазян, правник (завідувач юридичним відділом Секретаріяту Народного Руху України);

Сергій Нечитайло, правник (правознавець юридичного відділу Секретаріяту Народного Руху України);

Віктор Ніказаков, правник (правознавець юридичного відділу Секретаріяту Народного Руху України);

Олександер Дмитраш, правник (юрисконсульт управління охорони здоров'я Київського міськвиконкому).

Президія утановчого з'їзду Спілки Адвокатів України: посередині предсідник з'їзду Сергій Сафулько з Луцька. Перший справа від предсідника — новообраний президент спілки В. Медведчук.

Спілки Адвокатів України перед Будинком вчителя, де відбувалися наради.

ЗВЕРНЕННЯ

До українського народу в Україні та в розсіянні з приводу 70-річчя виходу Уряду УНРеспубліки й армії в екзиль

Український Народе на Батьківщині та в розсіянні сущий!

70 років тому, жахливого 21 листопада 1920 року, Андрій Лівицький, голова Ради Міністрів УНР, стоючи на останньому клаптику власної незалежної території, на березі трагічного в нашій історії Збруча в Оріхівцях, разом з командуючим Українською Армією генералом Михайлом Омеляновичем Павленком, пропускав на галицький берег річки полки і дивізії Української Армії, що з боєм відступали перед переважаючим ворогом та ті державні установи і тисячі громадян, що під прикриттям свого війська слідом за своїм урядом ішли на чужину. Одночасно над тим же Збручем в Підволочиському голова держави, Головний Отаман Симон Петлюра разом із своїм оточенням, був свідком останньої геройської битви кінноти і бронепотягів з навалою десятикратно переважаючих сил ворога".

Виконавши своє бойове завдання, мазепинський кінний полк „пізно вбрід перейшов Збруч, а бронепотяг 'Кармелюк', вистрілявши в лави ворожої кінноти Котовського останні набої, гримнув з кручі злошасної річки, не давшись в руки ворогові".

„Так скінчився останній день геройської епопеї трьохлітніх боїв реґулярної армії з напасником-ворогом, під державним прапором, із гордо піднесеним перед цілим світом чолом, боротьби народу-господаря, що боровся у своїй хаті за свою правду і силу і волю".

На чолі цього трагічного виходу на чужину „стояли Голова Директорії, Головний Отаман Симон Петлюра і Голова Уряду Андрій Лівицький. Їх особиста присутність у цьому трагічному моменті в рядах вояцтва і громадянства, що йшли на чужину, є свідоцтвом моральної єдности в думці і чині державного проводу та вірної частини народу. Це було і надалі залишилося символом державно-політичної, а не просто політичної української еміґрації".

Чимало подій відбулося за цей час у світі й на нашій Батьківщині. Український народ пережив кривавий терор диктатури компартії, що розбоєм нівечила, вбивала, запроторюючи до в'язниць і концентраційних таборів цвіт української нації — українську інтеліґенцію, робітництво і селянство. Сім мільйонів українських волелюбних і працьовитих селян заморено голодом в 1932-1933 роках. Україна вкрилася масовими могилами своїх кращих синів і дочок, які пропали в 1937-1938 роках та які, за даними НКВД, були заслані в концентраційні табори далекого Сибіру. Згадаймо тут вінницькі могили. А скільки таких могил розкидано по всій Україні? А скільки таких могил у Сибірі, Колимі, на Соловках?

Не менш жорстокою була для українського народу й Друга світова війна, в якій загинуло близько десять мільйонів наших братів і сестер. Вони загинули з рук кривавого більшовизму й не менш жорстокого нацизму, або й на полі бою з окупантами у повстанських рядах, започаткованих 1941 року, з яких згодом розгорнулася героїчна УПА та в інших військових формаціях. Але української держави нам не вдалося відродити, а переможні західні альянти, не поцікавившись долею нашого народу, віддали його уже на соборній території на дальші московські знущання й тортури. По війні, як ніколи досі, шаліла в Україні денаціоналізація, московський окупант насильно й примусово запроваджував російську мову в шкільництві, в літературі, в науці, в побуті, піддаючи нарузі українську культуру, мову та народні звичаї, а книжкові сховища й бібліотеки нищив вогнем. Він знищив Українську Автокефальну Православну Церкву й Українську Греко-Католицьку Церкву, загнавши їх силою в ряди Московської Православної Церкви, або просто в катакомби, як також безжалісно зруйнував Українські євангельсько-баптистські громади. Хто протестував проти насильства окупанта, того запроторювали до в'язниць чи концентраційних таборів, звідки наші церковні, культурні діячі, робітники й селяни поверталися каліками, або зовсім не поверталися.

Протягом останніх двох років сильно захиталася більшовицька імперія і то захиталася у своїх основах: зруйновано майже повністю народне господарство, занепала культура, підвищилася радіяція, а останньо ще й брак на ринку харчів і речей першої потреби.

Але кремлівські вожді не признаються у своїй поразці і неминучій катастрофі, не бачать чи не хочуть бачити, що їх марксистсько-ленінська філософія на кожному кроці зазнає банкрутства та що не за горами вже той час, коли вільне господарство в мирному економічному змаганні здобуде таки повну перемогу над віджилою і збанкрутілою системою совєтського соціялізму. Нові вожді й всесильні президенти мріють про реґульований соціялізм і оновлену федерацію совєтських республік, щоб зберегти московську імперію, а тим самим і імперське ярмо. „Від нашої мужности, від нашої єдности, — пишуть борці з України, — залежить, чи вдасться нам уникнути імперського ярма".

Від останніх виборів демократичні сили в Україні досягли значних здобутків. Понад чверть місць у Верховній Раді, тобто в українському парляменті, належить Народній Раді — демократичній опозиції. За першої сесії Верховної Ради, не зважаючи на запеклий опір консервативної комуністичної більшости, парляментарського схвалення дістали чотири визначні документи: Декларація про державний суверенітет України, постанова про проходження військової повинности на території України, принципи економічної самостійности України, проголошення мораторію на будівництво нових атомних електростанцій та на розширення вже діючих.

Таким чином ситуація в Україні залишається складною. Комуністична партія, користаючи з шостої статті діючої в Україні конституції, далі зберігає контроль над засобами масової інформації та іншими важелями державної влади. Рада Міністрів УССР складається виключно з членів КПСС, які з легкої руки саботують важко добуті демократичні рішення Верховної Ради. А найбільша небезпека в тому, що слухняний уряд УССР під натиском Москви може легко підписати новий союзний договір всупереч інтересам українського народу. З уваги на цю небезпеку у жовтні ц. р. відбулися по різних містах України страйки, голодівка студентів і масові демонстрації в Києві, які сильно підтримали вимоги депутатів Народної Ради, що привело до резиґнації голови уряду й припинення переговорів про т. зв. союзний договір. Якщо б ці зусилля Народної Ради не принесли дальших позитивних наслідків, то демократичні громадські об'єднання мусять привести країну до загальнонаціонального страйку й потрібного порозуміння з демократичними силами інших республік, щоб спільно привести імперську систему до остаточного кінця.

Демократичні сили в Україні є в принципі проти всебічних криз у суспільстві чи стихійного характеру перебігу оновлення країни. Вони хотіли б, щоб зміни в Україні відбулися мирним парляментським шляхом, як це сталося в колишніх сателітних країнах.

Проте, як проходитимуть справи поки що важко розгадати. Тим часом законним урядом України є далі уряд УНРеспубліки, що перебуває на чужині й іменем якого звертаємося до Вас, дорогі брати й сестри в ті 70-ті роковини виходу наших батьків в екзиль. Уряд УНРеспубліки перебрав тоді уповноваження від Української Ценральної Ради й Всеукраїнського Трудового Конгресу, від Директорії УНРеспубліки і під його ідейним проводом, український народ на Батьківщині і в розсіянні боровся й бореться за відновлення Української Народної Республіки, як народоправної держави, яка має існувати з волі українського народу, коли той народ буде сам собою керувати та обере для того всі органи своєї національної влади.

Уряд Української Народної Республіки закликає населення України до витривалости, висловлюючи надію і глибоку віру в перемогу волелюбних сил, що діють в народі та стоять твердо за перемогу ідеї демократії і відновлення вільної і незалежної народоправної соборної Української Народної Республіки.

Уряд Української Народної Республіки в екзилі

Дано на чужині, 21 листопада 1990 року

З архіву українського дослідного і документаційного центру

Передо мною кілька чисел „Літературной Ґазети" зі статтями Сергія Кисельова, власного кореспондента цієї газети в Українській ССР.

У статті „Ще раз про Биківню" (ч. 41, 1990) Кисельов інформує про події після розголосу про масові поховання біля Києва в селі Биківня. 30 листопада 1988 р. автор статті опублікував матеріяли, зв'язані з „Тайною Биківнянського лісу", в яких твердилося, що в Биківні поховані не жертви фашистської окупації, як про це було написано на пам'ятнику, а жертви сталінських репресій.

В результаті цих відкрить 5-го грудня 1988 р. Київська міська прокуратура розпочала слідство цієї кримінальної справи. Слідство було доручене слідчому з особливо важливих справ В. Іґнатьєву. Нагляд за його працею доручили В. Куликові, працівникові республіканської прокуратури, а вже за працею Кулика наглядав С. Литвинчук, заступник республіканського прокурора.

Слідство показало, що в 1936 р. в районі с. Биківня, перпендикулярно до шосе Київ — Бровари, в лісі була прокладена дорога, яка вела до міської зеленої огорожі, що огороджувала площу, коло чотирьох гектарів, і яка була відведена для „спец. потреб" НКВД.

Биківнянці не раз бачили, як з 1936 р. криті брезентом вантажні авта в супроводі двох „емок" привозили трупи розстріляних. Колишні співробітники Київського НКВД свідчили, що щодня на подвір'ї Жовтневого палацу культури вишиковувалися 5-6 авт, навантажених трупами і накритих брезентом, а маленький, подібний до карлика двірник клав на брезент колесо від воза — для ваги.

За чотири місяці Іґнатьєв довів, що в Биківнянському лісі поховані жертви сталінських репресій. Ексгумація биківнянського поховання відбулася, хоч цьому противився Литвинчук. В 14-му пункті офіційного висновку комплексної медико-кримінальної експертизи написано таке: „Основна маса поховань — совєтські громадяни. Одначе є дані про те, що є також польські громадяни. Не виключене, що і громадяни інших країн".

Коли слідство підходило до кінця, В. Кулик, який до того щедро давав інтерв'ю газетам, раптом наказав, щоб Іґнатьєв негайно припинив цю справу. Іґнатьєв відмовився. Тоді Кулик перевів його на іншу роботу. Отже вже цілий рік ця кримінальна справа лежить без руху в сейфі Кулика — незакінчена і незаконно припинена, твердить Кисельов.

Кисельов вважає, що „компетентні органи" намагаються приховати від власного народу правду про маштаби сталінських репресій, застосовуючи т. зв. „маленьку хитрість", яка відома і міліції, і прокуратурі, і державним органам безпеки, а саме: для повернення великої справи так, як цього хотіли б керівники, її розбивають на частинки, виділяють з неї окремі епізоди, а потім розкидають їх по різних містах і різних судах.

Нам також кажуть, що в архівах КҐБ не збереглися списки похованих репресованих, пише Кисельов, але існують два унікальні документи, підписані членами урядової комісії, яка займалася Биківнею. Автор цитує ці документи: „Документальних даних про існування в районі с. Биківня об'єктів, які належать органам НКВД-МҐБ в 1936-1941 рр., не знайдено" (9 лютого 1989 р.).

Повідомляємо, що серед засуджених до розстрілу в 1939-1941 рр. в Києві було 1745 аґентів німецько- фашистських спец. органів. Це були шпигуни, диверсанти, терористи, а також бойовики з числа закордонних націоналістичних організацій, які були на службі німецько-фашистських спец. служб. Цих аґентів закидали на територію України через потоки біженців із деяких країн, які переходили кордон масово під видом угорських, румунських і польських громадян. Поховання цієї категорії осіб могло відбутися тільки в призначеному для цього місця, тобто в лісовому масиві в районі с. Биківня" (4 квітня 1989 р.).

Унікальність цих документів, на думку Кисельова, навіть не в тому, що вони подають суперечливі дані і навіть не в тому, що це були диверсанти, а в тому, що, виявляється, українське НКВД таки знає, хто похований у Биківнянському лісі і яка категорія осіб, нехай навіть і шпигуни-диверсанти. Автор боїться, що в цьому є не недогляд чи помилки чекістів, а приховування дійсної аритметики, тобто, дійсні кількости розстріляних і похованих. Автор вважає, що якби підрахувати всіх вбитих репресованих, то кількість, подана офіційно на шостому році перебудови, може не співпасти з реальною дійсністю.

Олена Несіна

Наукова конференція УІТ в Торонто

27 жовтня відбулася в Торонто, в приміщенні Інституту ім. св. Володимира, наукова конференція з нагоди ювілею 25-ліття діяльности Українського Історичного Товариства. Наукова конференція, яку влаштувало УІТ при співучасти з Науковою Радою при СКВУ й Науковим Товариством ім. Т.Шевченка в Канаді, була присвячена проблемам сучасного стану української історичної науки в діяспорі й Україні та в зв'язку з тим головним завданням українських істориків. У конференції взяли активну участь представники різних ґенерацій наших істориків з Канади й Америки, а особливим відрадним явищем було те, що між доповідачами знаходилися наші історики молодшого покоління. Це дає надію, що старше покоління істориків матиме можливість передати естафету дальших академічних змагань за українську науково-історичну правду в гідні руки своїх наслідників.

Конференція складалася з трьох сесій. О 10 год. ранку представник „Українського Історика" на Торонто Карпо Роговський представив голову УІТ і головного редактора „Українського Історика" проф. Любомира Винара, авдиторії, а він з черги відкрив наукову конференцію коротким словом та проголосив святочно 1991 рік — роковини 125-ліття народин найбільшого історика Михайла Грушевського — роком М. Грушевського. Після того д-р Винар запросив о. проф. Б. Т. Біланюка на предсідника першої сесії конференції. Ще перед доповідями К. Роговський відчитав низку привітів для УІТ — між іншими від Наукової Ради при СКВУ, від Президії і президента СКВУ, від УВАН у ЗСА, від проф. Олександра Оглоблина, почесного голови УІТ, від НТШ в Канаді, від Комітету Українців Канади в Торонто й від Асоціяції Українських Університетських Професорів. На особливу увагу заслуговують слова привіту від присутнього на Конференції Івана Гречка зі Львова, голови Місії Свободи Сумління при Львівському Русі й голови Клюбу Української Інтеліґенції міста Львова.

Першу доповідь першої сесії на тему „Чвертьстоліття діяльність Українського Історичного Товариства і завдання істориків" виголосив д-р Л. Винар, в якій доповідач згадав головні досягнення УІТ на науково-дослідному, організаційному й видавничому полі в аспекті розбудови української історичної науки на Заході, а від 1989— 90 в Україні, де науково працює понад 20 членів УІТ, які також співпрацюють в „Українському Історику". Сьогодні „Український Історик" є єдиним журналом української наукової історіографії. Д-р Степан Величенко доповідав на тему „Перебудово й історіографія України", вказуючи на нові можливості на полі історичних досліджень на існуючі ще перешкоди — залишки минулого, які гальмують повний розмах згаданих досліджень. Все ж таки доповідач дивиться оптимістично в майбутнє нашої науки. Д-р Орест Субтельний виголосив доповідь на тему „Порівняння історії і вивчення відносин між Мазепою і Петром І-им" у світлі модерних шляхів методології історичних дослідів.

Після обідньої перерви відбулася друга сесія конференції, предсідником якої був д-р **Любомир Винар**. Другу сесію розпочав доповіддю д-р Олександер Домбровський на тему „Стан української історіографії в діяспорі", подаючи характеристику важніших етапів розвитку нашої історичної науки від початків переходу на нові місця поселень, головно на північно-американському континенті і в Европі (Німеччина, Римський Осередок) та університетські осередки до кінця вісімдесятих років та наголошуючи напрямні нової тактики наукової політики представників нашої діяспоральної науки в відношенні до нових можливостей українознавчих, а в тому історичних дослідів в Україні.

Д-р Ольга Андрієвська виголосила доповідь на тему „Україна в російській імперії від 1905 до 1917 р.", користуючися модерними концепціями методологічно-історіографічного аспекту. Д-р Василь Верига говорив на тему „Визвольна боротьба українців у Другій світовій війні в сучасній історіографії", стараючися знайти об'єктивний підхід до згаданої проблематики, насвітлюваної не раз з позицій різних ідеологічно-політичних, а в тому й навіть тенденційних інтерпретацій. Другу сесію закінчив доповіддю про „Виклади історії України в університетах Канади" д-р Томас Приймак англійською мовою, наголошуючи ступневий проґрес у зацікавленні українською історичною тематикою у вищому канадійському шкільництві. В дискусії над доповідями взяли участь: Л. Винар, о. Б. Т. Біланюк, Ол. Домбровський, С. Величенко, О. Субтельний, О. Андрієвська, В. Верига й інші.

В дискусії круглого стола третьої сесії взяли участь Ольга Андрієвська, Степан Величенко. Любомир Винар і Орест Субтельний, які поділилися своїми враженнями, заввагами й висновками на тему „Перший Конгрес Міжнародної Асоціяції україністів у Києві 1990 р.".

Голова УІТ подякував Карпові Роговському за технічну організацію конференції і за влаштування виставки видань УІТ за останні 25 років.

Після закриття наукової частини Конференції відбулася при перекусці зустріч з громадянством, що дало можливість деяким присутнім ставити різні запити й ділитися своїми поглядами в аспекті подій в Україні на відтинку наукового й культурного життя як в Україні, так і діяспорі. Це показує, що українська людина діяспори живе — духовно віддихає сучасними подіями в Україні та надією на краще завтра Батьківщини. УІТ розгортає тепер свою працю в Україні, яка безпосередньо причинюється до відродження української наукової історіографії.

Доцінюючи проброблену протягом 25-ти років працю УІТ при розбудові нашої історичної науки, учасники конференції висловлювали своє признання та складали пожертви на дальшу діяльність УІТ й „Українського Історика". Між іншим д-р Богдан Запутович з Торонто зложив 1,200 американських долярів, заявляючи своє зрозуміння й признання за працю УІТ. Це перш за все моральні стимули, які дають духовну наснагу ювілятові — Українському Історичному Товариству до дальшої жертвенної праці на благо української науково-історичної правди.

Олександер Домбровський

Небуденна підтримка праці над „Енциклопедією України"

Так вже повелося, що українська еміґрація завжди старається допомагати Україні. Це чому вчинок Ореста і Ігоря Пісецьких з Івано-Франківського заслуговує на увагу. Будучи на відвідинах у Канаді, О. Пісецький познайомився з англомовною „Енциклопедією України". Зі слів О. Пісецького — „Це є дуже важлива і цінна праця, яку я хочу підтримати". Він вислав пожертву Канадській Фундації Українських Студій в сумі 200 американських долярів (від себе і брата) на „дальший розвиток і підготову англомовної української енциклопедії".

Коментарі зайві. Відомо, що для людини з України 200 дол. це велика сума. Фундація зворушена цією пожертвою і висловлює нашим щедрим землякам щиру подяку.

Історія інтернату в Мюнхені

Т-во „Рідна Школа" подає до відома, що вийшла з друку книжка про історію Українського Інтернату в Мюнхені під заголовком „Вчора, сьогодні, завтра". Автором є мґр Володимир Леник.

Хто хотів би придбати цю історичну документацію може звернутись до дирекції на адресу: Ukrainischer Schulverein, Isarring 11, 8000 Munchen 40; tel.: 089/361-54-73.

Оплата книжки 15 нім. марок. Суму можна вплатити на поштове конто: Posigiroamt Munchen, BLZ.: 700 100 80, Konto-Nr.: 430 11 808, або банкове конто: Bayerische Vereinsbank, Munchen, BLZ.: 700 202 70; Konto-Nr.: 654.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Великобританії Марґарет Тачер, яка плянує зрезиґнувати з цього посту, як тільки виберуть нового лідера Консервативної партії, заявила, що вона особисто підтримуватиме кандидатуру міністра фінансів Джана Мейджора, активного і підприємчивого політичного діяча, який може повести Англію шляхом добробуту і поліпшення економічної ситуації.

ГАЗЕТА „ЕКСПРЕС-ХРОНІКА", яка появляється в СССР, повідомила, що Рязанська міська рада народних депутатів прийняла рішення, щоб надати звання почесного члена міста відомому письменникові Александрові Солженіцинові. Перед голосуванням депутати зверталися листовно до Солженіцина і просили його прийняти диплом почесного члена. Лист був опублікований в газеті „Рязанський Вєснік".

Новообраний...

(Закінчення зі стор. 1)

Пастушок (44 нових членів), М. Турко (30), І. Пригода (28), В. Дідюк (24), Маргарета Гентош (22), Й. Чабан (21), В. Варшона (18), В. Квас (17) і А. Слюсарчук (16). Всіх організаторів, що приєднали 10 і більше нових членів є 33, а таких, що приєднали від 5 до 9 — є 47.

На закінчення звітування про організаційну працю У. Дячук повідомила, що затруднені в Головній Канцелярії члени Екзекутиви в половині жовтня звільнили з праці керівника комерційного відділу УНСоюзу Юрія Дранса з уваги на яркі розходження щодо головних напрямних УНСоюзу. У питанні професійних продавців забезпечення головний предсідник уважає, що треба випрацювати програму концентрування по стейтах на чотири роки і що одним з перших таких регіонів буде стейт Ню Джерзі. В цій справі вже почато переговори з консультантом Робертом Куком.

Союзівка мала непоганий сезон, справно працює управа оселі під проводом Івана Флиса. Пляни існуючих водопроводів, електрики і каналізації випрацьовує інж. архітект Січинський. Мале торнадо, яке навістило оселю в жовтні, на щастя не спричинило великих пошкоджень.

Звітувала У. Дячук про свої зустрічі з редакціями видань УНСоюзу, про можливості збільшення об'ємів „Свободи" та „Українського Тижневика", про систематичне поширення їх в Україні, про недавнє вшанування редактора „Веселки" проф. Володимира Барагури з нагоди його 80-ліття та про видавничі пляни на наступний рік.

Дуже успішними були відвідини ЗСА і Канади Михайлом Горинем, передовим членом Руху і депутатом Верховної Ради України, що відбулось під егідою УНСоюзу. Не менш успішною була поїздка в Україну У. Дячук з В. Сохановм, головним радним і керівником Бюра УНС у Вашингтоні Е. Іванцівим та головною радною і редактором „Українського Тижневика" Ромою Гадзевич. Про цю поїздку та різні зустрічі в Києві, про участь і привітання 2-му З'їздові Руху при кінці жовтня звітувала обширно головний предсідник. У цьому контексті дискутовано різні можливості допомоги Україні в рамках зростаючого Фонду Відродження України — УНС.

Головний секретар В. Сохан доповнив звіт головного предсідника про поїздку до Києва додатковими інформаціями про старання в справі відкриття пресового Бюра УНСоюзу в Києві, про зустрічі та розмови з провідниками Руху і УРП, як також депутатами Верховної Ради України (членами Народної Ради), про пресову конференцію Патріярха Мстислава, про маніфестацію проти Патріярха РПЦ Алексея біля Софійського собору, про 2-ий З'їзд Руху та про відвідини редакції „Літературної України". Він висловився оптимістично про події в Україні та про діяльність українських патріотів у змаганнях до волі й незалежности України.

Після дискусії над всіми звітами їх прийнято одноголосно.

У відповідь на прохання виделегувати представника до новоствореної американської установи, Фундації для демократії в Україні, яку створено з ініціятиви УНІГУ, Екзекутива назначила головного предсідника У. Дячук, як свого кандидата до Ради директорів цієї установи та висилати 15,000 дол., як даток УНС на фундацію. Крім того, рішено видати з Фонду Відродження України — УНС 5,000 дол. на організацію „Сейбер" з осідком в Бостоні, яка займається доставою книжок в Україну.

Рішено також допомогти школі св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., сплатити малий вантажник з фондів Корпорації Будівлі УНС в сумі 1,000 дол. та удлити дотацію в сумі 1,000 дол. мистецькій групі „Яра", яка під проводом режисера Вірляни Ткач займається популяризацією українського театрального мистецтва.

У заключних точках Екзекутива намітила наради Канадського Представництва УНС, поїздку ред. Марти Коломиєць до Києва на початку грудня цього року з метою встановлення Бюра УНС в Києві, та розроблення комплексних плянів діяльности УНСоюзу в рамках одно, дво і трирічних програм. Рішено також закупити на власність УНСоюзу оригінал фільму „За стерном долі".

Вичерпавши всі справи на порядку нарад, Екзекутива закінчила їх, заплянувавши чергове засідання на 19-го січня 1991 року.

ДЕПУТАТИ ВЕРХОВНОЇ Ради СССР ствердили, що ситуація в Совєтському Союзі погіршується з кожним днем, а економіка знаходиться в критичній ситуації. Погіршуються також міжнаціональні відносини в поодиноких республіках, а деякі з них змагають до проголошення незалежности і виходу із Союзу. Тому, ратуючи єдність СССР, депутати прийняли цілий ряд постанов, які мають нібито поправити економічну ситуацію і зупинити процес розпаду імперії. Закордонні кореспонденти повідомляють з Москви, що, не зважаючи на пожвавлення закордонної допомоги для СССР, там відчувається великий брак харчів, який викликає невдоволення в населення.

АГЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс повідомило, що в Москві засудили Анатолія Хопту, колишнього вояка совуєтської армії, який, згідно з обвинуваченням прокуратури, передав одному із західних дипломатів засекречені інформації. Його засудили на 10 років тюрми. Хопта нібито мав помагати західним агентам вести підривну діяльність на території СССР. В повідомленні не називається національности Хопти.

ДЛЯ ДІТЕЙ НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

„Найкраще місце в світі"

Музична казка у виконанні учнів МУЗИЧНОГО ДОШКІЛЛЯ у віці 2 - 5

Поділіться із Вашою дитиною першою професійною, ігровою, повнометражною українською відеострічкою випродукованою в Америці

Диктор-Славко Новицький
Керівник фотографії Ігор Волинський
Текст, продукція і режисура Марта Савицька

Українська та англомовна версії

VHS color 60 min.
ціна: $35.00 (американських) включає поштові кошти

Marta Sawycky, Pre-School Music Workshop, Inc.
P.O. Box 375, Cranford, N.J. 07016, U.S.A.

ВСЯ ДИВІДЕНДА ДО ФОНДУ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

Фонд Відродження України — УНС

Міннеаполіс вітає нових іміґрантів

Новоприбулі з України в Міннеаполісі.

За останні кілька років на рідних землях відбулися великі зміни. Україна відроджується національно і духовно, а разом з цим до певної міри українці на поселеннях також відроджуються.

Приїжджає до нас багато мистецьких одиниць, гостей, а дехто на сталe поселення. Це збуджує приспане еміграційне життя і дає поштовх до праці для української справи, яка тепер є на часі. Відвідують нас молоді дівчата й хлопці, які замість вертатися на Україну, зав'язують родинні вузли. Це є чи не найкращий засіб перед асиміляцією. У нас в Міннеаполісі вже є кілька таких випадків. До Міннеаполісу на стало приїхало вже багато родин. Є родини, яких спонзорували євангельські, баптистські і п'ятидесятників американські парафії. Також є родини, які були горожанами, але малими повернулися на рідну землю. Є і натуралізовані і щойно тепер дозволили їм всім виїхати з Совєтського Союзу. Всі ці новоприбулі, які поселилися в Міннеаполісі, потрохи починають улаштовуватися і привикати до тутешнього швидкого темпу життя.

Приїхало шість родин греко-католиків зі Львова й Дрогобича, які збільшили й оживили парафію св. Константина. Парафіяни їх щедро привітали й допомогли їм улаштуватися.

Щоб новоприбулі мали кращу нагоду запізнати членів нашої невеликої, але активної й гостинної громади, на одних зборах дирекції Українського Центру вибрано комітет, щоб приготовити загальну громадську зустріч з новоприбулими з України. До цього комітету увійшли: Віра Мандибур, координатор, Анатолій Гноєвий, Катерина Бреславець, Леся Підгайна, Василь Микуляк і Мирон Крамарчук. Завданням комітету було заплянувати спільний обід з ширшим громадянством і привітати новоприбулих у нашому гостинному Міннеаполісі. Комітет старався приготовити відповідну програму, де б новоприбулі мали нагоду запізнатися з нашою громадою і щоб у теплій атмосфері почувалися як частина однієї великої української родини. Можна з певністю сказати, що так сталося, бо багато з них висловлювали подив і радість, що тут є так багато українського. Деякі висловлювали велике здивування, бо думали, що коли приїдуть до Америки, то цілком загубляться в чужому оточенні. Але переконалися, що українське життя в такій далекій Міннесоті активно розвивається.

Прийняття було заплянoване на 11-го листопада в Українському Центрі. Програмою проводила Володимира Крамарчук. У привіті до новоприбулих вона висловила велику прихильність і сказала, що „ваш приїзд — це подув вітру надії, бо так як Україна оживає, так і наша громада відживе з вашим приїздом. Це буде запорукою, що іміграція ще буде довго існувати і спільно з вами будемо працювати для добра й визволення нашої Батьківщини".

Для розваги танцювальний гурток „Черемош" при осередку СУМ виконав кілька народних танків. До програми долучився також вокальний гурток новоприбулих, які відспівали кілька пісень, за що публіка нагородила їх рясними оплесками. Представлено 56 новоприбулих, а декотрі з певних причин не могли прибути. Коли імена були прочитані, Леся Підгайна вручила конверту з привітом і з дарунком. Ці дарунки уфондували всі організації при українському центрі, СУМ, ООЧСУ, УККА, українська кредитівка й жіноцтво при Центрі.

Перед закінченням програми В. Крамарчук попросила до слова інж. Миколу Меґіца, який передав привіт з Батьківщини.

Зворушливим голосом він зацитував уривок з національного гимну. Це був зворушливий момент для присутніх, бо тим він дав відчути теперішній дух, який існує на Україні.

По закінченні програми ще довго велися розмови між старими й новими іміґрантами. Багато з них цікавилися українським Центром. Дехто брав інформації про танцювальний гурток, спортові зайняття, а інші про кредитову кооперативу, про що члени їм радо розповідали.

Треба віддати належне комітетові, який доложив багато праці в улаштуванні цієї імпрези. Також належиться подяка громаді, що так численно прибула на цю зустріч.

Володимира Крамарчук

Лист-подяка з України

Дорогі брати-українці з Гюстону, Тех., Бавнд Бруку, Ню Бранзвику та Українського Села! Не можемо знайти слів, щоб висловити вам нашу вдячність за ту грандіозну працю, що ви її виконуєте, аби нам допомогти.

Літак 12-го жовтня зустріли наші друзі зі Львова і спрямували наші подарунки до Києва. Все дісталося неушкодженим і керівники УГС вельми зворушені і вдячні. Зібрали нараду і в нашій присутності розподілили по осередках, за винятком чотирьох друкарських машинок для УАПЦ, бо необхідно порадитися з Митрополією.

Якось так воно вже повелося, що УГС несе основний тягар утисків, гонінь, наклепів і вона ж найбільш обділена увагою та допомогою з-за кордону. Україна велика, областей і районів багато, а бідність сковує і гальмує нашу боротьбу за права людини, права нації та права всіх народів. А люди у нас такі, що без перебільшення можна сказати — цвіт нації.

Якби ви, дорогі друзі, почули, скільки подяк було висловлено на вашу адресу, коли ми розподіляли друкарські машинки і роздавали по осередках! Усе розподілили і поспішаємо подякувати всім і кожному з вас за щедру допомогу, за подарунки і за те, що в такий спосіб ви приєдналися до борців за волю і права рідного краю. Слава Богові за те, що єднає наші зусилля. Може, гнів Він змінив на ласку і пошле нещасному краєві давно сподівану волю і незалежність.

Розуміємо, як важко дається вам збір грошей для допомоги нам, але осередки УГС в областях, районах та в інших населених пунктах задихаються без необхідної апаратури. Та і в центрі потребуємо ще багато чого. Список необхідного надішлемо і будемо вельми вдячні, якщо знайдуться ще й інші бажаючі чимось нам допомогти.

Разом з проводом УГС вклоняємось низенько усім членам Групи Сприяння УГС в Ню Джерзі та панові Ів Кошманові і його колегам з Культурологічного Клюбу.

Левко Лук'яненко
Григорій Гребенюк
Петро Борсук
Володимир Забігай

П'ЯТЬ ПОСТІЙНИХ ЧЛЕНІВ Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй погодились зі змістом мирового договору, який мав би припинити внутрішню боротьбу в Камбоджі. Таким чином шанси закінчити 12-літню війну в тій південносхідній частині Азії поважно зросли. З'єдинені Стейти Америки, Совєтський Союз, Китайська Народна Республіка, Великобританія і Франція звернулись до воюючих сторін із закликом припинити воєнні дії і розпочати мирні переговори під наглядом членів Ради Безпеки ООН. Політичні аналітики кажуть, однак, що полагодити камбоджську справу не буде легко з огляду на те, що владу у своїх руках ще далі тримають насаджені в'єтнамськими штиками комуністи, які ніяк не хочуть вести переговорів з опозиційними фракціями. Спостерігачі кажуть, що майже ніде комуністи добровільно не здають влади і їх треба буде усунути при допомозі сили.

ПОДЯКА

У дні 10-го листопада 1990 р. відбувся в Чікаґо величавий концерт „Вечір Української Пісні".

У концерті виступали: чоловічий хор зі Львова „Гомін", тріо з Києва „Світлиця" та естрадний ансамбль із Чернівець „Смерічка".

Концерт перейшов з великим успіхом.

Спонзором цього турне по Америці були Український Народний Союз, а в Чікаґо Управа Окружного Комітету УНС. Вона з рамени Централі УНС займалася зорганізуванням цього концерту і оцим почуваємося до милого обов'язку подякувати всім тим, які свою працею допомогли у підготові цієї імпрези.

Щиро дякуємо Сестрицтву св. Покрови при церкві св. Володимира й Ольги, членкам Золотого Хреста та Пласту, які приготовили перекуску та допомогли у прийнятті для хористів. Не вичисляємо імен, бо боїмося, щоби когось не пропустити. Щиро дякуємо нашим шановним жертводавцям, бо їхні пожертви уможливили нам обдарувати наших дорогих гостей з України. Найбільша подяка належиться тим нашим приятелям, які щиро заопікувалися нашими братами і сестрами з України, прийняли їх на нічліг та щедро їх обдарували.

Щире вам усім спасибі.

За Управу
Окружного Комітету Відділів УНС в Чікаґо, Ілл.

Роман Б. Припхан, голова — Юлія Назаревич, секретар

Громадський Комітет для вшанування Українського Історичного Товариства

має шану запросити українське громадянство на

БЕНКЕТ

з нагоди

ВІДЗНАЧЕННЯ 25-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА

в неділю, 9-го грудня 1990 р., о год. 2-ій по пол. в Українському Народному Домі в Ню Йорку при 140-42 Другій авеню

Запрошення і квитки участи — $35.00 для однієї особи і $70.00 для двох осіб.

Про Вашу участь прохаємо повідомити до 30-го листопада 1990 р. на число (212) 529 6287

Вечір української пісні в Нюарку

З великим зацікавленням громада Нюарку, Ірвінгтону і околиці очікувала приїзду чоловічого хору „Гомін" зі Львова, „Світлиці", тріо з Києва, і „Смерічки", естрадного ансамблю з Чернівець. Були висловлені побоювання, що ці три групи, коли будуть разом брати участь у своїх мистецьких виступах, можуть принизити рівень славного хору, або навпаки — це може ослабити мистецький рівень інших двох груп.

Однак вже на самому початку виступів хору, тріо з Києва і ансамблю з Чернівець при вщерть заповненій залі Бернет гайскул в Юніон, Н.Дж., 17-го листопада ц. р. спростували всякі побоювання. Ці три одиниці творили широку панораму української пісні, яка у виконанні цих груп не тільки що себе доповнювала, але виявила, що ці молоді мистці сцени і співаки принесли нам подух свіжого вітру з України, а особливо любов і пошану до своєї пісні, культури і всього, що є нашим, українським. Цю прикмету вони з великим ентузіязмом передали публіці, яка нагороджувала їхні виступи гучними оплесками.

У неділю, 18-го листопада, хор „Гомін" відспівав Службу Божу в католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку. Був це незабутній двогодинний виступ, бо парафіяни мали нагоду послухати цього високомистецького виступу, зі сльозами на очах відчути мистецьку і духовну велич нашого обряду і бути гордими, що є членами цієї матері-Церкви, яка так скоро відродилася на рідних землях. Тут на особливу похвалу заслуговує наш парох о. Михайло Вівчар, ЧНІ, який з амвони виголосив проповідь про події на Україні і про нашу Церкву. Його слова надали ще більшого святочного настрою і поваги для цієї рідкісної події у нашій парафії.

Очевидно, не можемо поминути і спонзорів цього турне української пісні Український Народний Союз у співучасті з хором „Думка", що підготовили турне цих мистецьких груп, а подорожне бюро „Скови" — за технічне проведення їх приїзду. Бо такі корисні обміни з нашим материком і діяспорою є конечно потрібними. Це змiцнює відчуття національної ідентичности, особливо серед молодого покоління, поза межами України в діяспорі, а народові на рідних землях скріплює наснагу переборювати важкі перешкоди на шляху до остаточного визволення з московської неволі.

Осип Труш

Замість квітів на свіжу могилу нашого приятеля і хресного батька

бл. п. Володимира Голика

складаємо 100 дол. на ФОНД ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ.

Оля, Богдан Роман з родиною і Маруся ДОМАРАЦЬКІ

У Свободі з 9-го листопада 1990 року у подяці за бл. п. ВАСИЛЯ ГАВРИЛЮКА пропущено, що МИКОЛА І ПАРАСКЕВІЯ ШЕРЕМЕТИ з ДОЧКАМИ ЗЛОЖИЛИ КВІТИ.

За що прошу вибачити.

Г. ГАВРИЛЮК

З великим сумом повідомляємо, що 18-го листопада 1990 р., прийнявши св. Тайни, упокоївся в Бозі секретар найбільшого 379-го Відділу УНСоюзу ім. св. Юрія в Чікаґо, Ілл.

бл. п.

ВАСИЛЬ-ВІЛЛІЯМ СЕМКІВ

нар. 9-го червня 1920 р. в Чікаґо, Ілл.

ПАРАСТАС — понеділок, 19-го листопада 1990 р., а ПАНАХИДА — вівторок, 20-го листопада у похоронному заведенні Музики в Чікаґо, Ілл.

ПОХОРОН — середа, 21-го листопада з катедри св. о. Миколая на місцевий цвинтар св. о. Миколая.

Залишені в горю:
сестра — АННА ДЕМЕТРО
сестрінка — МЕРІ ДЖЕЙН БЕРҐЕН з чоловіком РИЧАРДОМ та дітьми ХРИСТИНОЮ і НИКОМ
Дальша родина:
МЕЛАНІЯ СЕМКІВ
ЛЮБА СЕМКІВ ШВЕЦЬ з родиною
МАТУЩАК МАЙК з родиною
ПЕТРО СЕМКІВ з родиною
ЗАЛИЦЬКА НАДІЯ з родиною

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ УНС в Чікаґо, Ілл.

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що в понеділок, 26-го листопада 1990 р. упокоїлася в Бозі на 87-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБУСЯ І ПРАБАБУСЯ

бл. п.

АННА КУРИЛКО з дому УДУД

нар. в Підлісках Великих, Львівської области.

ПАРАСТАС за упокій душі покійної буде відправлений у похоронному заведенні Bosak-Talboys, 545 Bedford St., Stamford, CT в середу, 28-го листопада о год. 7.30 веч.

ПОХОРОН покійної у четвер, 29-го листопада о год. 9-ій рано з того ж похоронного заведення до церкви св. Володимира, 24 Wenzel Terrace, Stamford, CT а опісля на цвинтар св. Духа в Hamptonburg, N.Y.

В глибокому смутку
сини —
БОГДАН з дружиною ЛІЛІ
ЛЮБОМИР з дружиною ДАРІЄЮ
ІВАН
внуки і внук —
НАТАЛКА, АЛЕКСАНДРА і АНДРІЙ
НАТАЛКА ОЛЬДС з мужем ДАВИДОМ і дітьми ЗАХАРЕМ, МИКОЛОЮ і МІРАНДОЮ
КАТРУСЯ КАНАРСЬКА з мужем ТОМОМ і сином РОМАНОМ

ВПЕРШЕ В ЗСА

Пачки в Україну без обмеження ваги. Нема обмеження на вміст пачки, нема мита в Україні, ціна за 1 фунт $3.20, звичайною поштою і багато, багато більше. За інформаціями в Ню Йорку і околиці прошу звертатися до:

Nasz General Consulting USA, Inc.
252 Driggs Ave.
Brooklyn, N. Y. 11222
тел.: (718) 389-1172

від понеділка-п'ятниці від год. 2:00-8:00 веч., субота від год. 12:00-7:00 веч. і в неділю від год. 11:00-3:00 по пол.

В інших стейтах контактуватися:

Nasz General Consulting USA, Inc.
244 Delaware Ave.
Buffalo, N. Y. 14202
тел.: (716) 856-9717
від четверга-п'ятниці від год. 9:00-4:00 по пол.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів у тій справі не будеться відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

П'ЯТЬ ПРИЧИН ЧОМУ НАМ ПОТРІБНО ПІДТРИМУВАТИ ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА

1. „Мушу сказати, що я переконаний, що вирок суддів в Ізраїлі був несправедливий..."
— Лорд Томас Деннінг

2. „Мені не відома ніяка інша судова справа в якій потоптано так багато процедур загально прийнятих міжнародними чинниками".
Професор Віллєм Вагенар, автор книжки „Розпізнаючи Івана: Наукова праця з легальної психології". Вид. Гарвардського Університету

3. „Якщо Іван Дем'янюк, в невинності якого я повністю переконаний, буде повішений на шибениці Айхмана, то прийде день коли держава Ізраїль буде сидіти на лаві підсудного"
— Патрик Бюкенан

4. „На мою думку ця справа смердить... Прошу розглянути справу американського громадянина Івана Дем'янюка і поведінку Відділу спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) в нашій країні"
— Конґресмен Джеймс Трафікант (демократ, Огайо), „Конґресовий рекорд" з 20-го червня 1989 р.

5. „Вірю, що історія не забуде справи Дем'янюка, так як не забула справи Дрейфуса"
— Граф Ніколай Толстой

Після дванадцяти років наполегливих і невтомних зусиль ми осягнули багато. За свою подивугідну відвагу та витривалість Іван Дем'янюк — невинна жертва — заслужив на гідну оборону перед ізраїльським Верховним судом. Без Вашої негайної фінансової допомоги така оборона не буде можливою. Просимо допомогти нам успішно завершити останній етап цього страхіття-примари, яка триває вже понад дванадцять літ.

Просимо висилати пожертви на

John Demjanjuk Defense Fund
P.O. Box 92819
Cleveland, Ohio 44192

Найкращий дарунок

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

ПОДБАЙТЕ щоби в кожній публічній бібліотеці була повна і стисла двотомова

Енциклопедія України В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

ЦІНА

Том I	$95.00
Том II	$95.00
Хто замовить ОБА ТОМИ платить включно з пересилкою	$170.00

Замовлення належить ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ ІМ. ОКРЕМО

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION Inc.
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

„Гомін", „Світлиця" і „Смерічка" — у Клівленді

Останніми часами зустрічі і виміна ансамблів, культурно-мистецьких одиниць та окремих осіб діяспори з „материком" — Україною посилюються і міцніють. Це дуже позитивне явище і треба його продовжувати. Ми себе краще пізнаємо, доповнюємо і затираємо різниці, обумовлені гіркою долею та обставинами. Не забуваймо, що ми походимо з того самого кореня, є дітьми великого і славного українського народу і маємо стреміти та боротися за велику ідею: соборну, самостійну, незалежну українську державу. Це наш історичний обов'язок і наказ!

Український Народний Союз у співпраці з хором „Думка" з Ню Йорку спонзорував турне в ЗСА трьох мистецьких одиниць з України: чоловічого хору „Гомін" зі Львова, тріо „Світлиця" з Києва і естрадного ансамблю „Смерічка" з Чернівець.

Заходами Комітету суспільної опіки при УЗО і під патронатом УЗО Клівленд — Парма, Огайо, 7-го листопада в залі УКЦеркви св. Покрови відбувся успішний концерт згаданих мистецьких одиниць. Цей концерт пов'язано зі святкуванням Листопадового зриву. Публіка Великого Клівленду вщерть виповнила залю. Це перший раз, що аж три ансамблі з України виступали з концертом, а разом з тим і вшанували Листопадовий зрив рефератом і відповідним репертуаром. Щe перед концертом вітав гостей о. парох Іван Наконечний і церковне Сестрицтво у приміщеннях собору української автокефальної православної церкви, а хор „Гомін" відспівав молитву „Отче наш". Концерт відкрила Галина Норка з рамени суспільної опіки. Вона привітала артистів з України і присутніх. Потім вітав гостей мґр Василь Ліщинецький, голова УЗО.

Першою точкою концерту був виступ чоловічого хору зі Львова „Гомін" під батутою талановитого диригента Олега Цигилика. Хор складається з 55 осіб, дуже зіспіваних. Окремі голоси гармонійно злиБаються в одну цілість, не домінують, добра дикція і інтерпретація. Приємно вражає присутність багатьох молодих хористів. Хористи виступили в елегантних вечірніх строях „токсідо". Відчувається, що диригент дошукується музичних нюансів у виконанні пісень і йому це вдається. В загальному програма концерту була цікава. Почали побожно і маєстатично молитвою „Отче наш". Солісти Ганна Бачинська, сопрано в пісні „Маєва нічка" і Орест Сидір, баритон в пісні „Накрила нічка" Кос-Анатольського гарно і сантиментально проспівали свої сольо під акомпаньямент хору і фортепіяна. Хотілося почути басове „контра" — профундо, але того роду голоси є тепер, на жаль, рідкістю. Хор відспівав в перщій частині концерту з 6 пісень побожного, бадьорого, патріотичного і веселого жанрів і тематики. Цікавою була пісня „Гей ви браття, опришки" Е. Козака. Побажаним було б, щоб заповідати окремі точки і пісні, тим більше, коли вони не включаються в програму.

Хор „Гомін" відносно недавно заснований, чотири роки тому, але став лавреатом першого музичного фестивалю-конкурсу.

Наступною точкою був виступ тріо „Світлиця" з Києва. Тріо складається з Ігоря Кушплера, баритона, Лідії Михайленко, ліричного сопрано, і тенора, гітариста Мар'яна Шуневича. Співають мелодійно та ностральгійно. Вітав публіку і заповідав Ігор Кушплер. У них добрі голоси і вони себе доповнюють в тонкощах.

Співали групово і сольові партії при акомпаньяменті гітар й інших інструментів. Голосовий діяпазон і звучність сопрано пісенні і на культурно-мистецькому рівні. В репертуарі були пісні Кушплера, а також незабутнього Івасюка. Це молоде, надійне тріо має перед собою можливості і кар'єру.

Друга частина концерту була присвячена Листопадовому зриву і почалася апелем комбатантських, військових організацій та молоді. Апелем проводив колишній воїн УПА Дмитрик, а в першому ряді стояв на струнко старенький Іван Палка. Дуже змістовний реферат про Листопадовий зрив виголосила львів'янка Прокопович. Згадала, що цього року і у Львові дуже величаво відсвятковано роковини зриву. Естрадний електрогітарний ансамбль „Смерічка" зорганізувався на Буковині приблизно 10 років тому. Керівниками цього ансамблю є Павло Дворський, тенор і композитор, та Володимир Прокопик. Дворський заспівує тенором і грає на гітарі. Солістом був також і Яремчук, баритон, особистий приятель Івасюка. Він співав і в дуеті з Дворським при супроводі двох співаків і співачки. Оригінальні були пісні: „Мама Марія", присвячена жінкам на залі, „Живиця", „Запорізькі козаки" й інші. Співали і композиції Івасюка. В другій частині концерту хор „Гомін" виступав вже в національних строях та спів стрілецькі пісні, мелодійні в'язанки і пісні в контексті з Листопадовим святом. Нам треба частіше вертатися в піснях до минулого, бо вони змістовно та музикально дуже гарні і нав'язують до нашої світлої традиції.

При кінці цього незабутнього вечора виступили: Владика Роберт, о. Іван Наконечний, парох української автокефальної православної церкви св. Володимира в Пармі і о. Михайло Крупка, парох української католицької помісної церкви св. Покрови у Пармі. На залі було 8 священиків і Владика. Інж Олег Мороз вітав від капелі бандуристів і колишнього місцевого хору „Дніпро". До речі, капеля виїжджає з концертами в червні 1991 р. в турне по Україні. Діти і жінки зі суспільної опіки вручили виконавцям китиці квітів. В імені ансамблів тепло дякував всім присутнім сам диригент Олег Цигилик і в зворушливих словах підкреслив єдність і координацію дій України з нашою діяспорою в наших змаганнях до волі. Гімном „Ще не вмерла Україна" закінчено цей незабутній концерт.

Д-р Володимир Боднар

Вступайте в члени УНС

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

СК СУМ „Крилаті" Йонкерс — Ню Рошел Спортінґ СК — 2:1

В цих футбольних змаганнях за чемпіонат І-ої дивізії Істерн Дистрикт Ліґи Ню Йорку, що відбулися напередодні 25-літнього ювілею „Крилатих", наші футболісти здобули перемогу висідом 2:1. Резервова дружина в зустрічі з клюбом „Бронкс Воріорс" зазнала поразки 0:2.

В неділю, 11 листопада, в Домі СУМ в Йонкерсі відбулися святкування 40-річчя осередку та 25-річчя СК „Крилаті". В часі ювілейного бенкету, що в ньому взяло участь понад 200 гостей, ювілятів привітали посадник міста, а також політичні діячі Стейту і міста Йонкерс. З привітами виступили представники місцевих органів та осередку СУМ Ню Йорку. Спортовий Клюб „Крилаті" привітали: М. Стебельський — голова УСЦАК і О. Твардовський — від УСВТ „Чорноморська Січ" в Нюарку. Розважали гостей хорові й танцювальні ансамблі, що діють при осередку ювілята.

Наймолодші футболісти „Ч. Січі" закінчили осінню рунду сезону

В п'ятницю вечором 9 листопада ц. р. новацька дружина „Ч. Січі" відбула свої останні футбольні змагання осінньої рунди, в яких здобула перемогу висідом 5:1.

Переможні голі в цій зустрічі здобули Олесь Кудрик — 2, Марко Гординський, Марко Бренич і Адріян Падковський — по одному. Таким чином, наймолодші „Січовики" зайняли чолову позицію в показнику таблиці ігор своєї дивізії.

Жіноча відбиванкова дружина „Ч. Січі" — друга в турнірі

Згідно з вислідами змагань в товариському турнірі, що пройшов в Лівінґстоні, жіноча дружина, вигравши 5:3 сетів, зайняла друге місце. На початку грудня наша дружина розпічне свій 35-ий відбиванковий сезон в рамках Відбиванкової Асоціяції ЗСА.

Провідницями дружини в цьому сезоні стали Андрея і Олександра Тершаківці, тренером залишився Павло Галій. Крім сестер Тершаківців у складі дружини виступатимуть: С. Галій, Н. Моравська, С. Лопатовська, М. Орел-Вітман, Е. Андерсон, Б. Бовк, К. Дівеній, С. Керій.

Провід відбиванкової ланки оцим запрошує перспективних змагунок й змагунів включитися до наших дружин... Тижневі тренінги чоловічої дружини проходять кожної середи, жіночої в четверги вечорами в гімнастичній залі парафіяльної школи св. Івана Хрестителя в Нюарку, при Айві і Сендфорд авеню.

В складі чоловічої дружини виступають: А. Пенцак, А. Стасюк, А. Гной, П. Боднар, А. Голинський, А. Гладкий, А. Данилюк, М. Олесницький, М. Дулин, Р. Кочановський.

(от)

В дорозі на шаховий Олімп

Ще тільки триває фінальний поєдинок двох найсильніших шахістів світу Каспарова і Карпова за світову корону, а вже визначилася група гросмайстрів, що в січні наступного року розпочнуть між собою змагання — кращий з них у 1993 році стане суперником чемпіона світу.

Серед тих чотирнадцяти є і українець — львів'янин Василь Іванчук, якому в березні наступного року сповниться тільки 22 роки. Хоча Василь є одним з наймолодших претендентів, його рейтінг ФІДЕ досяг дуже високої позначки — 2,680, що є на третьому місці на рейтінґ-листі.

А ще кілька років тому ім'я цього хлопця з Тернопільщини мало кому було відоме. Василь стрімко увірвався в число кращих гросмайстрів світу і тепер з ним повинен рахуватися кожний. Єдиний син в сім'ї Марії і Михайла Іванчуків, народився в Копичинцях, а зростав у Бережанах, де мама була вчителькою фізики у школі, а тато працював у районній прокуратурі. Зовсім випадково у їхній дім потрапили шахи, які подарував батькові товариш. Скоро виявилося, що цей подарунок найбільше собі вподобав наймениший Іванчук. Древня гра полонила Василька безповоротно, й інших забав, крім шахів, для нього з того часу не існує. Наука в школі давалася йому легко, швидко зростали і його спортові результати: у 12 років вже виконав норму кандидата у майстри, а в 15 — майстра.

Швидкому зростанню майстерности юного шахіста сприяли постійні контакти з тренерами армійського клюбу зі Львова, які кілька років опікувалися хлопцем — працювали з ним над пізнанням таємниць теорії, їздили разом на турніри. Тому після закінчення школи з срібною медалькою для Василя не було проблеми з вибором дальшої дороги — він поступив на шахове відділення Львівського інституту фізкультури. Разом з ним до Львова перебрається і вся сім'я Іванчуків — батьки і бабця, яка найбільше переживає, коли єдиний внук кудись їде. А їздити молодому гросмайстеру доводиться часто і змагань у світі багато, до того ж організатори турнірів прагнуть мати у себе нову зірку, що яскраво засвітилася на шаховому небосхилі. Його ім'я з'являється серед учасників таких популярних турнірів як Тільбурґ (Голляндія), Лінарес (Еспанія), Реджо-Емілія (Італія). І всюди йому дописує успіх. А за перемогу у чемпіонаті в Ню Йорку навесні 1988 року Іванчук отримав звання міжнародного гросмайстра — у дев'ятнадцять років!

Влітку минаючого року до львів'янина приходить, мабуть, найбільший успіх в його спортовій кар'єрі — він стає переможцем міжзонального турніру, що проходив у столиці Філіппін Манілі. Разом з молодим шахістом жидівського походження з Білорусії Борисом Гельфандом В. Іванчук поділяє перше-друге місце і не тільки підтверджує свою репутацію шахіста світової кляси, але й вперше включається до боротьби на найвищому рівні — перед ним трудна, та все ж таки досяжна дорога до матчу за звання чемпіона світу. Як виглядає, Василь мав можливість пізнати на підготовчому зборі Карпова, куди колишній чемпіон світу запросив львів'янина перед матчем з Каспаровим. До речі, львівські шахісти користуються високою репутацією, недаремно кожен з претендентів в різні часи не раз запрошував їх до співпраці: Карпову допомагали Адріян Михальчишин і Олег Романишин, а Каспарову, в свою чергу, — Йосиф Дорфман і Олександер Білявський. Тепер львівські гросмайстери дістали можливість допомогти своєму землякові. Хоча шахи — дуже індивідуальна гра, але досвід бувалих змагунів завжди може пригодитися. Тим більше, в тяжкій дорозі на шаховий Олімп.

Іван Яремко

У світлу пам'ять Д. Пундій

У різних доповідях і публікаціях часто чуємо про визначних людей, що прислужилися для своєї родини. Церкви і народу і які можуть бути прикладом для наших сучасних і майбутніх поколінь.

До таких вартісних, хоч і скромних одиниць належить покійна Дарія.

Народилася Дарія 29-го червня 1922 р. в Гребенцях Жовківського повіту в родині о. Василя Склепковича і матері Анни з дому Жегалович, з якого походило багато наших священиків. До гімназії ходила в Кам'янці Струмиловій (тепер Бузькій), а семінарійну матуру здала у Львові.

Під час Другої світової війни вчителювала в селі Замочок Жовківського повіту, де парохом був її батько. В 1944 р. вийшла заміж за студента медицини Павла Пундія, що згодом вчився на лікаря. Роки студій чоловіка Павла в Німеччині (Ерлянґен) були дуже прикрі для Дарії, яка з трьома дітоками тяжко проживала далеко від Павла в Реґенсбурґу. У 1950 р. родина Пундіїв прибула до З'єднаних Стейтів Америки, одначе її життя не багато тут поправилося, тому що Дарія була змушена тяжко працювати, щоб утримати родину під час відсутности чоловіка Павла, який далеко поза домом відбував лікарську шпитальну практику в Ню Йорку. Велйкою допомогою для неї була її сестра Надя зі своєю родиною, що вже проживала в стейті Коннектикат та яка спровадила родину Дарії, щоб бути разом з нею (місто Вілмингтік).

Св. п. Д. Пундій

Однак невдовзі усміхнулася доля для Дарії, бо її чоловік з закінченою практикою дістав працю в Чикаго, Ілл., куди стягнув теж свою родину. Тут одержало подружжя Пундіїв горожанські натуралізаційні документи (1956), тут збільшилася їхня сім'я з приходом на світ донечки Лариси, сестричок її братів Йосифа, Андрія та Христини, її старшої сестри.

До цієї родинної радости й безжурности долучувалася також материнське стремління Дарії, щоб якнайкраще виховати своїх дітей. Вона щоденно співала їм багато пісень з тих садків, які сама колись провадила як учителька, вона водила їх до церкви й школи, вона також зуміла післати своїх дітей на українознавчі курси і до Пласту. А коли малі Пундії почали підростати, мати Дарія дуже звертала увагу, з ким її діти зустрічаються. Вона рішуче виступала проти національного ренеґатства у формі мішаних подруж, а її змагання в тому напрямі не були легкі! Вона не раз плакала, здавалося, що заломиться нещасна, але завжди помагав її „ангел хоронитель" в особі її доброї сестри Наді та її чоловіка Володимира. У висліді Дарія виграла бій! Вона перемогла, бо крім того мала при собі добре вихованих і зґідливих дітей, а що найважливіше, на Дарці спочивала Божа ласка, яка надiлила її родину чисто українськими подружніми парами з вищою освітою і докторськими дипломами.

Дарія невимовно жалувала свого батька, священика, який згинув на засланні в Караганді. Тому в його пам'ять уфундувала вона стипендію для одного бразилійського питомця, що згодом висвятився на священика. Пані Дарія помогла теж своїми щедрими пожертвами двом дівчатам у Бразилії стати вчительками.

Останні два роки вона тяжко хворіла. Доглядав її добрий чоловік Павло, для якого Дарця була відданою товаришкою життя, та згадана сестра Надя з чоловіком. Як мати була пані Дарія рішуча, але при тому незвичайно дбайлива й чутлива. До своїх онучат ставилася справді тепло й прихильно, як добра бабуня.

Відправи у похоронному заведенні Музики почалися у вівторок, 28-го серпня Парастасом, який відправив о. Леонард Корчинський. Наступного дня відбулася Панахида, яку відправив Владика Інокентій Лотоцький, ЧСВВ, при сослужінні отця пароха Володимира Климчука та о. Мирона Панчука, а над відкритою домовиною жалібно прощав Покійну її шваґер д-р Володимир Процик.

У четвер, 30-го серпня, відбувся величавий похорон у катедрі св. отця Миколая з Службою Божою й Панахидою, яку відправив Владика Інокентій при сослужінні отців: В. Климчука, Л. Корчинського, Й. Газуди й диякона Михайла Бозя та набожному співі молодечого хору під диригентурою Соні Печенюк. Тоді Владика Інокентій виголосив глибоку й зворушливу проповідь, прощаючи Покійну Дарію як приклад і побожну парафіянку.

На цвинтарі св. о. Миколая о. парох В. Климчук відправив останню похоронну відправу, а приятель родини д-р Петро Моцюк попрощав покійну на вічний спочинок.

На тризні в культурному осередку свв. Володимира і Ольги в Чикаго в пам'ять покійної Дарії зібрано на добродійні цілі пожертви в сумі 5980 дол.

Нехай пам'ять залишиться на довгі роки по цій благородній християнській і українській патріотці!

В.П.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 11.

Ю. Личковський, Семінол	64.60
Н. Савицька, Торонто	50.00
В. Пилипишин, Чикаго	50.00
І. Старощак, Мекліс Рокс	30.00
І. Скрипух, Міссісага	25.00
А. Колтунюк, Рафмен Естейтс	20.00
М. Голоскевич, Глендейл	15.00
П. Керик, Монтреаль	15.00
Р. Ярема-Левицький, Карборо	15.00
А. Гусул, Ню Йорк	10.00
Й. Зубрицький,	10.00
А. Кобаса, Вілімстави	10.00
С. Коґут, Белмар	10.00
М. Кришгальський, Вестон	10.00
О. Кусів, Галівуд	10.00
д-р П. Пундій, Чикаго	10.00
д-р В. Пушкар, Філядельфія	10.00
О. Рак, Лонґ Айленд Сіті	10.00
С. Рудий, Філядельфія	10.00
Д. Хухра, Керґонксон	10.00
С. Чорний, Бронкс	10.00
М. Корінець, Лос Анджелес	7.00
Д. Баско, Вотерфорд	5.00
В. Камінський, Вілмет	5.00
М. Кінаш, Дітройт	5.00
Ю. Кравець, Ріджвуд	5.00
Я. Кравчук, Філядельфія	5.00
В. Лаврів, Парма	5.00
Р. Марушка, Чикаго	5.00
М. Масляк, Лейквуд	5.00
С. Михайлонка, Стілвотер	5.00
І. Петик, Філядельфія	5.00
М. Процак, Йонкерс	5.00
М. Сафняк, Ватсонвіл	5.00
о. В. Стебельський, Редінґ	5.00
М. Савілян, Ґат Спрінґс	4.00
І. Новицький, Торонто	3.00

ШКІРНІ НЕДУГИ РАК ШКІРИ

ВЕНЕРИЧНІ ХВОРОБИ

ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ ВОЛОССЯ

ЗАСТРИКИ COLLAGEN ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК

JIM BARAL, M.D.

ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ ДЕРМАТОЛОГ

Центр американської дерматології

(212) 247-1700

210 Central Park South
New York, N.Y.
(bet. B'way & 7th Ave.)

Medicare приймається. Пацієнтів приймається тільки за домовленням.
Працюємо також в суботу.
Можете знайти нас скоро в NYNEX Yellow Pages.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009
МАЄМО БАНДУРИ НА ПРОДАЖ

ПРАЦЯ

ШУКАЄМО ЖІНКИ

до опіки дворічного хлопця і двох шкільного віку. Мешкання і харч. Платня після умови.
Darien, Ct.
Тел.: (203) 656-0615 веч.

РОЗШУКИ

Двоюрідна сестра Ірина Степанівна Женчук-Кузик пошукує НАЯВКА ПЕТРА ВАСИЛЬОВИЧА

Прошу телефонувати на число: (212) 677-1551

РІЗНЕ

ЯКЩО БАЖАЄТЕ СТРАТИТИ ВАГУ

Продаємо натуральний китайський чай, який поможе вам стратити вагу. Смак чаю приємний. Вислід гарантований. Ціна одного упакування (30 торбинок) $8.99 плюс $1.50 пошта. Слати замовлення з чеком на адресу:

B.M.B. CO.
P.O. Box 3573
Wayne, N.J. 07474-3573

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУЇС НАЙҐРО — директор Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009 (212) 674-2568